

Arkeol. os. 218/6.10.1991

RAISIO, IHALA, SIIRI I
RAUTAKAUTISEN POLTTOKENTTÄKALMISTON
TUTKIMUSKAIVAUS
1991

Ilse-Mari Söderholm
1991

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	1
2. TUTKIMUKSEN TAUSTAA	1
3. KAIVAUSKOHTTEEN YMPÄRISTÖ	2
3.1. Sijainti	2
3.2. Topografia ja maaperä	2
3.3. Kasvillisuus	2
4. MENETELMÄT	3
4.1. Mittaukset ja paalutus	3
4.2. Kaivamistekniikka	4
4.3. Dokumentointi	4
4.4. Löydöt ja näytteet	4
5. HAVAINNOT	5
5.1. Aikaisemmat tarkastus- ja kaivaushavainnot	5
5.2. Kaivaushavainnot tasoittain	6
5.2.1. Karikekerros	6
5.2.2. Pintataso	6
5.2.3. I-taso	10
5.2.4. II-taso	14
5.2.5. III-taso	19
5.2.6. IV-taso	23
5.3. Tiivistelmä kaivaushavainnoista	26
5.4. Löydöistä	28

LIITTEET 1-6

LÄHDELUETTELO = liite 4

I. JOHDANTO

Turun Yliopiston arkeologian osasto jatkoi kesällä 1991 vuonna 1987 aloitettuja tutkimuskaivauksia. Tutkimuskaivauksien rahoittajana toimi Raision kaupunki ja tutkimuskohteena oli Raision Ihalan kylän, Siirin tilalla sijaitseva rautakautinen polttokenttäkalmisto. Kesän kaivaukset lopettivat viisivuotisen Raision kaupungin ja Turun Yliopiston arkeologian osaston yhteistyönä toteutetun projektin. Kenttätyöperiodi kesti viisi viikkoa 3.6.-5.7. 1991 välisenä aikana. Lisäksi suoritettiin kaivausten esitöitä jo toukokuussa 1991.

Kaivauksen valvojana toimi professori Unto Salo. Kaivausjohtajina toimivat HuK Ilse-Mari Söderholm sekä FM Levi Fagerström. Kaivajina työskenteli neljä raisiolaista lukiolaista sekä kaksi peruskoulun oppilasta. Löytöjen konservoinnin suorittaa Turun Yliopiston arkeologian osasto.

Kaivauksen kustannusarvio kokonaisuudessaan oli 127.000 mk. Kyseiseen summaan sisältyi myös kaivajien palkat sosiaalikulunnuksineen.

Kesällä 1991 oli tarkoituksena tutkia aikaisempina vuosina kaivamatta jätettyjä alueita, lähinnä kalmiston oletettuja reuna-alueita. Myös keskemällä kalmistoa oli tutkimaton alue, joka nyt kaivettiin. Kaikkiaan kaivausruutuja oli 29 (2X2 metriä), eli noin 116 neliometriä. Lisäksi kaivettiin vuoden 1988 profiilikaista, kooltaan noin 0,8 x 8 metriä. Kaivausalueelle jätettiin näiden alueiden lisäksi osittain kaivettuna kaksi kaivausruutua, jotka kaivetaan näytöstarkoituksessa kesällä 1992. Varsinaisen kalmistoalueen ulkopuolelle tehtiin myös koekuopitusta.

II. TUTKIMUKSEN TAUSTAA

Kesän 1991 tutkimuskaivaus päätti Raision kaupungin rahoittaman viisi vuotta kestäneen tutkimusprojektin. Projektin tarkoituksena oli selvittää Raision rautakautista asutusta; sen luonnetta sekä laajuutta. Tutkimus alkoi vuonna 1987 inventointityöllä Raision kaupungin alueella. Ihalan kylän sekä Siirin tilan alueella tehtiin koekuopitusta ja peltojen pintapoimintaa. Varsinaisen kalmiston kaivauksilla pyrittiin saamaan kuva muinaisjäännöksen rakenteesta, hautaustavoista sekä yleisemmin alueen kulttuurikontakteista ja kronologiasta. (Pitkänen 1987 ja 1988)

Siiri I:n muinaisjäännösalueen laajuus on n. 4125 neliometriä, josta tutkittiin noin 695 neliometriä eli varsinainen kalmistoalue. Koekuopituksessa saatujen löytöjen perusteella kalmiston keskusalue sijoittuu 14 ja 19 metrin korkeuskäyrien välille ja pääosin alueella olevan kallionyppylän eteläpuolisille rinteille (Bergström 1985 c). Kesän 1991 kaivausten tarkoituksena oli siis täydentää aikaisempien vuosien kaivausten luomaa kuvaa kalmistoalueesta lähinnä tarkentamalla sen reuna-alueita. Kaivausalueet sijoittuivat eri puolille kalmistoa, suurin alue kohti kalmiston kaakkoisreunaa. Myös kalmistoalueen luoteisnurkkaan avattiin kaivausruutuja. Lisäksi tutkittiin alueen keskelle jäänyt tutkimaton alue.

III. KAIVAUSKOHTIEN YMPÄRISTÖ

3.1. Sijainti

Siiri 1:n muinaisjäännösalue sijaitsee Raision kaakkoisosassa, Raision joen länsipuolella, noin 180 metriä Knuutintiestä pohjoiseen ja noin 1.2 km Raision tien (M189) ja moottoritien (VT8) risteyksestä eteläkaakkoon olevalla metsäisellä kalliosaarekkeella. Alue on peltojen ympäröimä matala kallioniemeke, jonka pohjoispuolella on Linnasmäen muinaislinna-alue ja etelälounaassa jyrkähkö, metsäinen kalliosaareke, jolla sijaitsee Siiri 2:n muinaismuistoalue.

Vuoden 1991 kaivausalue sijaitsee seuraavasti:

Alue A lähellä kalmistoalueen keskustaa, lievästi itäkaakkoon viettävällä kallioisella rinteellä. Alue A käsittää yhdeksän ruutua eli 36 neliömetriä.

Alue B kalmistoalueen reunalla itäkaakkoon viettävän rinteiden alaosassa. Alue B käsittää kymmenen ruutua eli 40 neliömetriä.

Alue C sijaitsee kalmistoalueen luoteisnurkassa tasaisella niittymäisellä paikalla lähellä peltoa. Alue C käsittää viisi ruutua eli 20 neliömetriä.

Alue D sijaitsee välittömästi alueen B itäpuolella, eli kalmistoalueen kaakkoiskulmassa, jossa kallioinen rinne alkaa pudota jyrkemmin kohti peltoaukeaa. Alue D käsittää viisi ruutua eli 20 neliömetriä.

Lisäksi jätettiin alueen D itäpuolelle vielä kaksi kaivausruutua näytöstarkoitukseen kesälle 1992.

3.2. Topografia ja maaperä

Siiri 1 sijaitsee kaakko-luodesuunnassa kulkevalla kalliosaarekkeella, jota ympäröivät savipohjaiset pellot. Kalliosaarekkeella kasvaa paikoitellen tiuhastikin sekametsää. Saarekkeen korkein kohta on pitkänomainen avokallio alueen pohjoisosassa. Kohdan korkeus on n. 20 - 22 metriä merenpinnasta. Pohjoispuolen rinteet ovat melko jyrkkiä, muissa ilmansuunnissa rinteet ovat loivempia korkeuden vaihdellessa + 20 - 12 metrissä. Maakerros on rinteillä melko ohut ja paikoitellen on paljastunut laajojakin kallioalueita. Vuoden 1991 kaivausalueen korkeus merenpinnasta on noin 16.5 - 19.5 metriä. (Katso pintatasokartat)

3.3. Kasvillisuus

Kalliosaarekettä ympäröivät pohjoispuolta lukuunottamatta viljellyt pellot. Pohjoispuolella on luonnontilassa oleva niitty. Kallioalueella kasvaa katajia, pihlajia ja mäntyjä pienten maalaikkujen kohdalla. Puusto tihenee pohjoiseen päin mentäessä. Männyt lisääntyvät ja joukkoon ilmestyy pihlajaa,

koivua ja muutamia haapoja eli syntyy todellinen tiheä sekametsä. Etelä- ja itärinteillä kasvaa tiheä katajapensaikko ja aivan kallioniemekkeen pellolle laskeutuvassa osassa kasvaa jälleen mäntyä.

Muuta kasvillisuutta hallitsevat erilaiset heinäkasvit. Alueen yleisimpiä lajeja ovat nurmitädyke (*Veronica chamaedrys*), siankärsämä (*Achillea millefolium*), niittysuolaheinä (*Rumex acetosa*), mäkitervakko (*Lychnis viscaria*), ahomatara (*Galium boreale*), hiirenvirna (*Vicia cracca*) ja maitohorsma (*Epilobium angustifolium*). Myös kalliokieliä (*Polygonatum odoratum*) esiintyy alueella. Sitä, ja toista indikaattorikasvia, siankärsämöä, on todettu kasvavan koko kalmistoalueella. Tutkimusalueen sisällä ei todettu mitään suuria vaihteluita kasvustossa. Tietenkin aluskasvillisuus, ja kasvillisuus yleensä oli paikoitellen niukempaa ja paikoitellen runsaampaa. Tämä kuitenkin johtuu lähinnä maakerroksen ohuudesta ja paikoittain täydellisestä puuttumisesta.

IV. MENETELMÄT

4.1. Mittaukset ja paalutus

Kaivauksissa sovellettiin samaa koordinaattijärjestelmää kuin aikaisempinakin vuosina. WSW-ENE-suuntainen x-akseli on vedetty kolmionmittauspisteiden 2885 ja 2827 kautta. Y-akseli kulkee kohtisuoraan x-akselia NNw-sse suuntaisena.

Peruslinjojen tarkastus ja koordinaatiston siirto kentälle suoritettiin ennen varsinaisen kaivausperiodin alkua. X-linja tarkistettiin mainittujen kolmionmittauspisteiden kautta pisteestä 2827. Samasta pisteestä tarkistettiin suunta ja etäisyys teodoliitilla vuoden 1987 kaivausalueen nurkkapaaluun 20/24, josta tarkistettiin y-akselin suunnassa suunta ja etäisyys vuonna 1987 merkittyihin koordinaatteihin 20/32 ja 20/40. Kone siirrettiin pisteeseen 20/32, josta tarkistettiin x-akselin suunnassa suunta ja etäisyys vuonna 1987 merkittyyn pisteeseen 36/32. Samalla tarkistettiin y-akselin suunnassa suunta ja etäisyys pisteisiin 20/24 ja 20/40. Teodoliitti siirrettiin pisteeseen 36/32, jossa se nollattiin x-akselin suunnassa. Nollalinjaa kohtisuoraan vedettiin y-akseli. Y-akselin suunnassa paalutettiin pisteet 36/50 sekä 36/58. Pisteestä 36/58 vedettiin x-akselin suuntainen linja pisteeseen 44/58. Pisteestä 20/40 vedettiin x-akselin suuntainen linja pisteeseen 34/40, josta vedettiin linja y-akselin suunnassa pisteeseen 34/48.

Kaivausten alkuvaiheessa paalutettiin mittauslinjoiksi y-akselin suunnassa $x=34$, $x=36$ ja x-akselin suunnassa $y=40$, $y=56$.

Koordinaattipisteet merkittiin harjateräksen avulla, joiden sijainti voitiin tarkistaa mittauslinjojen puupaaluista. Kaivausalueen x-koordinaatit vaihtelivat välillä 20 - 42 ja y-koordinaatit vaihtelivat välillä 22 - 64.

Pohjoissuuntana käytettiin karttapohjoista. Korkeuspiste sijaitsee kolmionmittauspisteen 2827 rautapultissa; $h=18.03$ metriä merenpinnan yläpuolella. Kaivauskertomuksessa sekä siihen liittyvissä kartoissa kaikki korkeudet on ilmoitettu

absoluuttisina.

Koekuopitusta varten tehtiin kolme linjaa kalmistosta länteen sijaitsevalle pellolle. A-linja tehtiin x-akselin suuntaisena, B-linja tehtiin kohtisuoraan X-akselia, C-linja tehtiin 65 asteen kulmaan suhteessa x-akseliin (kts. yleiskartta).

4.2. Kaivamistekniikka

Jo ennen varsinaisten kaivausten aloittamista irroitettiin turvekerros palasina lapioiden avulla. Näin saatiin esille ensimmäinen taso vahingoittumatta. Turpeen alapinta tarkistettiin lastojen avulla. Irronnutta maa-ainesta seulottiin mahdollisten löytöjen varalta.

Kaivuutyö suoritettiin edellisinä vuosina käytetyn kerrosjärjestysten mukaisesti, kolmessa noin 10 - 15 cm:n vahvuisessa kerroksessa.

Varsinainen kaivaminen suoritettiin lastojen kanssa rikkalapiota avuksi käyttäen. Lisäksi maa-aines seulottiin tätä varten rakennetun seulan avulla. Kaivaminen tapahtui siis tasoissa, joskin tätä vaikeutti kalmiston kiveys. Pinnanmuotoja pyrittiin seuraamaan kaivamisen aikana. Kaivamista suoritettiin eri kaivausalueilla samanaikaisesti työn nopeuttamiseksi. Pohjatasossa tarkistettiin vielä kivien pohjia ja kuopitettiin pohjan puhtaan maan kerrosta.

Kaivausalueelle jätettiin kaksi ruutua osaksi kaivettuna. Ruudut kaivettiin osaksi eri tasoihin, jotta kesällä 1992 voitaisiin demonstroida Raision juhlavuoden yhteydessä tutkimuskaivauksia. Ruudut on peitetty muovilla ja turpeella. Muuten kaivausalue ennallistettiin. Kivet asetettiin takaisin kaivausten seurauksena syntyneeseen syvennykseen, ja se täytettiin seulotulla maa-aineksella. Lopuksi asetettiin turpeita alueen päälle.

4.3. Dokumentointi

Kaivaus dokumentoitiin muistiinpanojen, valokuvien ja karttojen avulla. Dokumentointi suoritettiin tasoitain ja ruuduttain. Muistiinpanoja tehtiin päivittäin kaivaushavainnoista ja työn edistymisestä. Sekä mustavalkoisia että diakuvia otettiin kaivauksen eri vaiheista, samoin otettiin myös työkuvia. Valokuvien pinnakkaiset sekä diakuvat arkistoidaan Turun yliopiston arkeologian laitoksen valokuva-arkistoon (TYA 241, TYA 19420-19472).

Kaivauksien aikana piirrettiin yleiskartta sekä useita tasokarttoja, jotka kaivauskertomuksen liitteenä. Yleiskartasta ilmenee kaivausalueen sijainti suhteessa edellisten vuosien kaivausalueiden sijaintiin, kiintopisteet, peruslinjat jne. Mittakaavana on 1: 20 000. Tasokarttojen mittakaava on 1:20.

4.4. Löydöt ja näytteet

Löydöt taltioitiin kustakin kaivauskerroksesta ruuduttain. Sekundäärilöytöjä ei ole otettu esineluetteluun. Kaivettaessa

otetut löydöt otettiin talteen, osittain valokuvattiin in situ ja paikallistettiin koordinaattijärjestelmän mukaan. Eniten löytöjä tuli kuitenkin seulottaessa maa-ainesta. Näiden löytösuhteet dokumentoitiin jakamalla jokainen kaivausruutu noin 100x100 cm:n lohkoihin, joista saadut löydöt kerättiin seulonnan yhteydessä koordinaattitietojen kanssa muovipusseihin. Metalliesineet pyrittiin mahdollisimman pian siirtämään silkkipaperissa pahvilaatikoihin. Löydöt lajiteltiin ja niistä tehtiin esineluettelo kaivausten jälkeen. Löydöt ovat luetteloituna numerot TYA 546: 1 - 235.

Kaivausten yhteydessä otettiin maa- sekä fosfaattinäytteitä. Maanäytteet otettiin nokisesta maasta alueen B I-tasosta ruuduista 37/58 sekä 40/60. Fosfaattinäytteitä otettiin joka kaivausruudusta metrin välein eli kuusi näytettä /ruutu. Lisäksi pellolle tehdyistä koekuopista otettiin fosfaattinäytteet.

Kaivauskertomuksen loppuun on liitetty vv. 1988 -91 fosfaattinäytteet, joille on tehty spot-testi. Tulokset on taulukoitu, mutta sarjat eivät ole täydelliset. Esim. v.-90 kaivauksilta näytteitä ei ole kuin yhdestä tasosta.

5. HAVAINNOT

5.1. Aikaisemmat tarkastus- ja kaivaushavainnot

Siiri 1:n kalmisto löydettiin vuonna 1977 tarkistusmatkan yhteydessä, jonka suoritti Heljä Brusila. Alueella tehtiin koekuopitusta, ja löytöinä saatiin esim. palanutta luuta sekä pronssispiraaleja. (Brusila 1977. 14)

Koekuopitusta jatkettiin Matti Bergströmin johdolla vuonna 1985 kaavoitustarkoituksessa. Löytöinä tuli mm. keramiikkaa, savitiivistettä, palanutta luuta, niittejä, lasimassahelmi, pronssiketjua, kaularenkaan katkelma sekä pronssinen eläinpääaiheinen hihnanjakaja. Nämä löydöt ajoittuvat viikinkiaikaan. Koekuopituksen perusteella Bergström totesi, että kalmistoalue ei ulotu pellolle. (Bergström 1985 c)

Vuonna 1986 suoritettiin Siirin alueella pintapoimintaa Tuula Pitkäsén johdolla. Pintapoiminta suoritettiin varsinaista kalmistoaluetta ympäröivillä pelloilla. Tällöin paljastui pohjoispuoliselta pellolta rautakuonakeskittymä. Eteläpuoliset pellot olivat kaikkein rikkaimmat. Sieltä löytyi mm. kuonakeskittymiä sekä palaneiden savipalojen keskittymiä. Keramiikka keskittyi pellon Raisionjoen puoleiseen osaan. Keramiikkaa löytyi erilaisia tyyppisiä. Nämä löydöt Pitkäsén ajoitti aikaisintaan merovinkiaikaisiksi. Ylempää, Mullin eduspelloilta tulleet löydöt ajoitettiin rautakauden lopulle. (Pitkäsén 1986)

Samassa yhteydessä tehtiin koekaivaus Mullin eduspellon hiilialueella. Löytöinä saatiin mm. keramiikkaa, savitiivistettä, kuonanpala sekä savikiekon kappale. Keramiikka ajoitettiin rautakauden lopulle. Esineistön perusteella Pitkäsén piti sitä asuinpaikkana, joka oli käytössä rautakauden lopulta keskiajalle. (Pitkäsén 1986)

Varsinainen kalmistoalueen tutkiminen aloitettiin 1987. Tällöin paljastui melko yhtenäinen kalmistokerros, jonka paksuus oli noin 20-40 cm:ä. Kiveys on alueella epäyhtenäinen muodostuen kiviryhmistä tai kehämäisistä kiveyksistä. Ajallisesti selvästi erottuvia kerroksia ei voinut havaita. Löytöinä tuli mm. tasavarsisolkki, hevosenkenkäsolkki, korunappi, spiraalisormusten katkelmia, karhunhammasriipuksia, helmiä, pronssiketjua, kolme arabialaista rahaa, keihäänkärki, veitsiä, niittejä, runsaasti keramiikkaa sekä palanutta luuta. (Pitkänen 1987)

Vuonna 1988 kaivaukset jatkuivat. Tällöin paljastui mm. kalliota kiertävä tiheä kenttäkiveys ja erillisiä rakenteita. Samana vuonna tuli esiin myös ruumishauta, jossa puuarkun jäännöksiä ja rautanauloja. Löytöinä ruumishaudasta saatiin mm. leveäpäinen punoskoristeinen puukontuppi veitsineen sekä hopearaha, spiraalikoristeputkia ja kangasta. (Pitkänen 1988)

Kesinä 1989 ja 1990 kaivaukset kalmistossa jatkuivat. Niiden aikana paljastettiin lisää kalmistokerrosta. Löydöt olivat runsaita ja keskittyivät nokipitoisille alueille suurien kivien läheisyyteen. Löydöstö koostui lähinnä naisten esineistä, joskin joukossa oli aseitakin. (Fagerström 1989, Lehtonen 1990)

5.2. Kaivaushavainnot tasoittain

Kaivaushavainnot alueella käsitellään ruuduttain ja alueittain seuraten x-koordinaattia suurusjärjestyksessä.

5.2.1. Karikekerros

Maanpinnan korkeus vaihteli ennen turpeen poistoa kaivausalueella välillä 16.45 mpy (kaakkoisosassa) sekä 19.31 (luoteisosassa). Turpeen paksuus vaihteli, mutta keskimäärin sen paksuus oli 10 - 15 cm:ä. Ohuinta turve oli kalliopinnalla.

5.2.2. Pintataso

Alue A:

32-34/40-42: ruudussa tumma, humuspitoinen maa, jota halkovat alueen mäntyjen juuret vaikeuttaen kaivamista. Hajanaista kivikkoa, kivet kooltaan melko pieniä. Ruudun N-kulmaa rajoittaa kalliopinta.

Löydöt: ei.

32-34/42-44: ruudussa tumma, humuspitoinen maa, jossa joukossa hieman nokea. Ruudun W-laitaa reunustaa lievästi kaareva kuuden kiven muodostama, "kehämäinen" rakenne. Kivistä suurin ruudun S-kulmassa. Ruudussa on myös runsaasti juuria.

Löydöt: ei

32-34/44-46: ruudusta pystyttiin kaivamaan vain puolet (33-34/44-46) suuren katajan, jonka kaatamiseen ei saatu lupaa,

takia. Maaperä hyvin tummaa, noensekaista maata, jossa ei erottunut erikoispiirteitä tai rakenteita.

Löydöt: ei

32-34/46-48: Ruudusta kaivettiin vain puolet (33-34/46-48) katajikon takia. Ruutua hallitsivat kaksi suurikokoista kiveä, joiden lisäksi muita kiviä ei esiintynyt. Maa edelleen hyvin tummaa ja noensekaista.

Löydöt: ei

34-36/40-42: ruudussa humuspitoinen maa, joka hieman vaaleampaa ja hienojakoisempaa kuin em. ruuduissa. Ruudun W-kulmaa rajaa kalliopinta, joka laskeutuu ruudun alueelle jyrkästi. Useampia suurehkoja kiviä, jotka eivät näytä muodostavan kuitenkaan rakenteita. N-kulmassa iso männynkanto, jonka juuristo ulottuu koko ruudun alueelle.

Löydöt: ei

34-36/42-44: ruudussa tummaa, humuspitoista maata, jossa hieman nokea seassa. Ruudun alueella paljon pientä kiveä ja juuristoa.

Löydöt: ei

34-36/44-46: ruudussa hyvin tummaa, humuspitoista, noensekaista maata. Vain muutama pieni kivi ruudun alueella. Turvekerros suhteellisen ohut.

Löydöt: ei

34-36/46-48: ruudun SE-kulmaa rajaa kalliopinta, josta ilmeisesti lohjennutta kiviainesta levinnyt ruudun alueelle runsaasti. Maaperä on edelleen tummaa, noensekaista.

Löydöt: ei

36-38/40-42: ruudussa vaaleanharmaata humuspitoista maata, jossa runsaasti juuristoa. Ruudun alueella joukko suurehkoja kiviä, jotka eivät kuitenkaan näytä muodostavan rakenteita. Erittäin suuri kivi ruudun E-kulmassa.

Löydöt: luuta, kaksi pronssispiraalin katkelmaa

Alue B:

34-36/56-58: ruudussa tasaisen tummaa humuspitoista maata, jossa ei huomattavissa värieroja. Ruudun läpi kulkee W-E suunnassa kalliopaljastuma. Lisäksi ruudussa muutamia keskikokoisia kiviä. SE-laidassa sora-alue.

Löydöt: ei

34-36/58-60: sora-alue jatkuu tämän ruudun alueella NW-laidassa, laajuudeltaan n. 1.0 x 0.4 metriä. Muutoin ruudussa tasaisen tumma humuspitoinen multamaa, jonka joukossa muutamia kiviä.

Löydöt: ei

36-38/56-58: ruudun 34-36/56-58 kalliopaljastuma jatkuu tämän ruudun NW-laidassa. Ruudun alueella toinenkin kalliopaljastuma N-kulmassa. Väliin jäävän tumman humuspitoisen maan joukossa

useita keskikokoisia kiviä.
Löydöt: luodin hylsy

36-38/58-60: ruutua hallitsee suuri irtolohkare, kooltaan noin 1.4 x 1.0 m, SE-kulmauksessa. Sen ympärillä on useita pienehköjä kiviä. Maa tummaa humuspitoista multamaata.
Löydöt: ei

36-38/60-62: ruudun maa tasalaatuista ja humuspitoista. Joukossa muutamia kiviä, jotka eivät näytä muodostavan rakenteita. Ruudussa ei erikoispiirteitä pintatasossa.
Löydöt: ei

38-40/56-58: ruudun 36-38/56-58 kalliopaljastuma ulottuu tämän ruudun SW-laitaan. Sen vieressä on pienempiä kiviä. Ruudun SE-laidassa sijaitsee kuuden kiven ryhmittymä.
Löydöt: ei

38-40/58-60: ruudussa tummaa, humuspitoista maata, jonka joukossa melko runsaasti erikokoisia kiviä. Ei havaittavia rakenteita pintatasossa.
Löydöt: ei

38-40/60-62: ruudussa tasalaatuista tummaa humuspitoista maata, jonka joukossa kiviä. Ei havaittavissa erityispiirteitä pintatasossa.
Löydöt: ei

40-42/56-58: ruudun N- ja E-laitaa peittää kalliopinta. Muuten ruutu tummaa humuspitoista maata, jossa muutamia kiviä. Ei erikoispiirteitä pintatasossa.
Löydöt: ei

40-42/58-60: edellisen ruudun kalliopinta jatkuu tämänkin ruudun N- ja E-laidassa. Kalliopaljastuman reunaan ryhmittynyt muutamia kiviä. Muuten ruudussa tumma, humuspitoinen maa. Ei erikoispiirteitä havaittavissa.
Löydöt: ei

Alue C:

20-30/22-24: turpeiden poiston jälkeen huomattiin heti, että C-alue oli sekoittunut. Pintamaasta löytyi runsaasti lasia, tiiltä sekä sekalaista metalliromua. Ilmeisesti paikalle on tuotu täytemaata. Alueelle tehtiin koeoja, jossa havaittiin sekoittuneen maan jatkuvan ainakin 50 cm:ä alaspäin. C-alueen kaivaminen lopetettiin tähän.

Alue D:

38-40/62-64: ruudussa tummaa, humuspitoista multamaata. Ruudussa

vain muutama pienikokoinen kivi. Pintatasossa ei huomattavissa erityispiirteitä.

Löydöt: ei

38-40/64-66: ruudussa tummaa, humuspitoista maata. Ruudussa vain kaksi suurempikokoista kiveä. Ruudun E-SE- kulmauksessa paljastuu kalliopintaa.

Löydöt: ei

40-42/60-62: ruudun läpi kulkee n. 0.7 m leveänä vyöhykkeenä kalliopaljastuma NW-SE- suunnassa. Sen reunoille ryhmittynyt muutamia kiviä. Muutoin ruudussa tumma humuspitoinen maa. Ruudun alueella kulkee x=40 profiilikaista.

Löydöt: palanutta luuta, pronssispiraalin katkelma, pala koristeltua keramiikkaa

40-42/62-64: edellisen ruudun kalliopaljastuma ulottuu vielä tämän ruudun NW-laitaan. Sen reunassa suurikokoinen kivilohkare, jonka lisäksi pintatasossa ei ole huomattavissa kiviä. Ruudun alueella kulkee x=40 profiilikaista.

Löydöt: ei

40-42/64-66: kalliopinta ruudun E-, SE-, S- ja SW-kulmissa peittää melkein puolet pinta-alasta. Kalliopaljastuman vierellä muutama suurikokoinen kivi. Maa tummaa ja humuspitoista. Profiilikaista x=40 jatkuu tämän ruudun alueella.

Löydöt: ei

Demonstraatioalue:

42-44/60-62: ruudussa nokipitoista maata, jonka joukossa muutamia kiviä. Turvekerros melko paksu. Pintatasossa ei huomattavissa erityisiä rakenteita.

Löydöt: ei

42-44/62-64: ruudun toinen puoli (42-44/63-64) jätettiin aukaisematta näyttelytarkoitusta varten. Toisen puolen alueella pintatasossa nokimaata, jonka joukossa muutama kivi. Ei havaittavissa erityispiirteitä.

Löydöt: ei

Vuoden 1988 profiilikaista

36/34-40: profiilin alueella maa tummanharmaata ja humuspitoista. Lähestyttäessä pohjoista eli kallionreunaa maa muuttuu tummemmaksi ja nokipitoiseksi. Profiilissa useita suurikokoisia kiviä, joiden ympärillä pienempää kiveystä. Koko profiilin matkalla runsaasti männyn juuristoa.

Löydöt: ei

Vuoden 1991 profiilikaista

40/60-65: profiilin alueella tumma humuspitoinen maa. Pohjoisosa kalliopinnan peittämä. Muuten kiviä vain hajanaisesti. Ei havaittavissa erityispiirteitä pintatasossa.
Löydöt: ei

5.2.3. I-taso

Alue A:

32-34/40-42: ruudussa jatkuu tasaisen tumma, humuspitoinen maa. NW-alueella maaperän väri hieman tummempi. W-nurkkauksessa maaperä vaaleampaa, joukossa on hieman hiekkaa. Ruutua rajaavat sekä NW- että SE-suunnassa kalliopaljastumat, joiden päällä risteilee männynjuuria. Kalliopintojen välissä harvasti kiviä, suuruudeltaan n. 30 - 70 cm:ä.

Löydöt: 3 rautaniittiä, rautanaula, palanutta luuta 5 g sekä keramiikkaa 6g (5 palaa, joista 4 harmaanruskeaa karkeasavea, 1 punaruskeaa savea).

32-34/42-44: ruudussa tumma, humuspitoinen maa, jossa risteilee runsaasti juuria. Ruudun SW-laidassa sijaitsevaan kehämäiseen rakennelmaan liittyy nyt kahdeksan kiveä, jotka kooltaan noin 40-80 cm:ä. Kehän sisältä tuli palanutta luuta melko runsaasti. S-nurkan isompi kivi näyttää erilliseltä, ei rakenteeseen kuuluvulta. Ruudun SE-laidalla paljastuu kalliopintaa, jonka vierustalla maa on tummempaa. Kehän lisäksi ruudussa on harvakseltaan kiveystä.

Löydöt: 1 rautaniitti, rautanaulan katkelmia, keramiikkaa 25 g (10 palaa, joukossa harmaanruskeaa kiillesekoitteista keramiikkaa, vaaleanruskeaa hienojakoista keramiikkaa).

32-34/44-46: ruudun kaivetussa puoliskossa (33-34/44-46) hyvin tummaa noensekaista maata. Ruudussa paljastuu runsaasti kalliopintaa N- ja NE-laidalla. SE-kulmassa suuri kivilohkare.

Löydöt: rautainen sirppi sekä palanutta luuta 13 g.

32-34/46-48: Ruudusta kaivettu puolisko 33-34/46-48, jossa hyvin tummaa noensekaista humusmaata. Ruudussa paljon melko pientä kiveä, josta osa ilmeisesti lohjennut ruudun N- ja NE-laidan kalliopinnasta.

Löydöt: rautanaulan katkelma, palanutta luuta 7 g.

34-36/40-42: ruudun maaperä vaaleampaa kuin em. ruuduissa. Itäosassa tummempaa maata, jossa hivenen nokea seassa. Ruudussa harva kiveys, joka ei muodosta mitään selvää rakennetta. N- ja S-laidassa suurikokoinen kivi. Pohjoisnurkan männyn juuristo levittäytynyt koko ruudun alueelle.

Löydöt: 3 pronssiesineen katkelmaa, 1 g palanutta luuta,

keramiikkaa 48 g (19 palaa, ruskeanharmaata keramiikkaa, yksi pala koristeltu aaltoviivoin).

34-36/42-44: maaperä melko vaaleaa humuspitoista. N-nurkassa tummempi laikku, joka ilmeisesti liittyy ruudussa 34-36/40-42 sijaitsevaan suureen kiveen. W-laidassa länteen laskeutuva kalliopinta. Kiviä esiintyy runsaasti sekä juurien alla että päällä. Kivet ovat varsin erikokoisia.

Löydöt: keramiikkaa 10 g (4 palaa, joista 3 punaruskeaa kiillesekotteista, yksi pala vaaleanruskeaa tiivistä keramiikkaa).

34-36/44-46: ruudun maaperä vaalenee kohti itälaitaa. Ruudun W-laidassa paljastuu kalliopintaa, jonka vierestä SW-nurkasta hieman hiiltä, palanutta luuta sekä keihäänkärki. Muu osa ruudusta on epätasaisen kiveyksen peitossa, jonka muodostavat n. 20-80 cm:n suuruiset kivet. Selviä rakenteita ei esiinny.

Löydöt: 2 pronssiketjun katkelmaa (yksilenkkinen), pronssisormuksen katkelma, pronssisen spiraalisormuksen katkelma, 2 pronssispiraalin katkelmaa, rautainen keihäänkärki (Petersenin E-tyyppi), 2 suoraselkäistä ruodollista rautaveistä, tulusraudan katkelma, palanutta luuta 33 g sekä 5 g keramiikkaa (2 palaa vaaleanruskeaa tiivistä savea).

34-36/46-48: ruudun eteläosassa kalliopintaa, jossa ruudun keskelle ulottuva syvenne. Tässä syvennyksessä erittäin tummaa hiilimaata, josta löytöjä. Ruudun SE-nurkassa kivikeskittymä, jossa noin 10 kiveä kooltaan 30-70 cm:ä. Kallion pinnalla rapautunutta kiveä.

Löydöt: sulaneen pronssiesineen katkelmia, 6 pronssiketjun (kaksilenkkistä) katkelmaa, 2 rannerenkaan katkelmaa, 3 kupurasoljen katkelmaa, keramiikkaa 120 g (36 palaa, joista osa koristeltu).

36-38/40-42: maaperä tummanharmaata, seassa hiekkaa. S-nurkassa kolme suurta kiveä, samoin itälaidassa. Keskellä ruutua alkaa paljastua pienempää kiveystä. Ei havaittavissa mitään erityisrakenteita.

Löydöt: kolmiosainen pronssihelmi, keramiikkaa 55 g (12 palaa punertavanruskeaa savea, jonka pinta lähes mustaa).

Alue B:

34-36/56-58: tasaisen tumma humuspitoinen maa jatkuu tässä tasossa. E-laidassa paljasta kalliopintaa n. 2 x 1 metrin alalla. Pohjoisreunassa harvaa kiveystä, kivet kooltaan noin 30-50 cm:ä. Etelään päin mentäessä kiveys harvenee edelleen. Ei havaittavissa rakenteita. Etelälaidalla soralaikku.

Löydöt: ei

34-36/58-60: tasaisen tumma humuspitoinen maa jatkuu. Kiveys melko harvaa, kivet hyvin erikokoisia. Ei huomattavissa rakenteita. Sora/rapakivilaikku ruudun alueella.

Löydöt: rautaniitti, kuusi rautaniitin kantaa, keramiikkaa n. 60 g (19 palaa, osa vaaleanruskeaa hienojakoista, osa harmaanruskeaa karkeajakoista).

36-38/56-58: ruudussa tummaa, noensekaista maata, varsinkin kallioalueen reunalla. Kalliopintaa ruudussa melko paljon, vain

SE-laita ja ruudun keskusalue ovat maaperän peitossa. Kallioalueiden välissä ja kallion päällä runsaasti kiviä. Rakenteita ei ole havaittavissa.

Löydöt: pronssisormus, pronssiesineen katkelma, rullapäinen pronssisolki, 4 rautaniitin katkelmaa, palanutta luuta 9 g.

36-38/58-60: ruudussa tummaa humuspitoista maata, jossa seassa nokea ja hiiltä. Keskellä ruutua suuri irtolohkare, jonka ympärillä pienempiä kiviä. Tältä kohdalta suurin osa ruudun löydöistä. Muuten ruudun kiveys on epätasainen ja kivien koko vaihtelee 10-80 cm:n välillä.

Löydöt: pronssisoljen katkelma, 2 rautaniittiä, rautaniitin katkelmia, rautaesineen katkelma, keramiikkaa 55 g (22 palaa, joukossa vaaleanruskeaa hienojakoista, harmaanruskeaa karkeajakoista sekä karkeajakoista punertavanruskeaa keramiikkaa, jonka joukossa kaksi kuvioitua palasta).

36-38/60-62: ruudussa tasaisen tummanharmaa humuspitoinen maa, jossa vähän kiviä itä- ja pohjoislaidalla. Rakenteita ei ole havaittavissa.

Löydöt: 2 rautaniittiä, 3 rautaniitin katkelmaa, 3 rautanaulaa, 24 g keramiikkaa (12 palaa, joukossa harmaanruskeaa karkeajakoista savea, vaaleanruskeaa hienojakoista keramiikkaa, jonka joukossa yksi kuvioitu).

38-40/56-58: tummanharmaata humuspitoista maata, NW-kulman kalliopinnan vieressä noensekaista maata, samoin ruudun SE-laidassa. Ruudun alueella harvaa kiveystä, keskellä ruutua kiveys tihenee 1.0 x 0.6 m laajuisena alueena.

Löydöt: rautaniitti, palanutta luuta 4 g, keramiikkaa n. 85 g (27 palaa, joukossa pala vaaleanruskeaa keramiikkaa, loput punertavanruskeaa keramiikkaa, jonka pinta lähes mustaa).

38-40/58-60: ruudussa tummaa noensekaista maata, jonka joukossa epätasaista kivikkoa, kooltaan 30-90 cm:ä. SE-kulmassa paljastumassa epävarma puolipyöreä rakenne.

Löydöt: rautainen soljenneula, rautaniitti, sulanutta rautaa, keramiikkaa n. 4 g (2 palaa vaaleanruskeaa tiivistä savea, jonka sekoitteena kiillettä).

38-40/60-62: ruudun maaperä tummaa humuspitoista multamaata. NW-laidalla kaksi suurta irtolohkareta, joiden ympärillä pienempää kiveystä. Vieressä myös rapakiveä. Etelään mentäessä kiveys harvenee.

Löydöt: rautainen kirveen teräosa

40-42/56-58: ruudussa tumma humuspitoinen maaperä. Ruudun N- ja NE-laitaa peittää kalliopinta. Sen vieressä runsaasti pientä kiveä. Ruudun pohjoislaidan tuntumassa, kalliopinnan

läheisyydessä puolipyöreä kiveys, joka ehkä rakenne. Se koostuu neljästä, n. 40-60 cm:n suuruisesta kivistä.

Löydöt: kolme pronssiketjun katkelmaa, rautaesineen katkelma, palanutta luuta 78 g, keramiikkaa 33 g (15 palaa punertavanruskeaa tiivistä keramiikkaa, joukossa kaksi kuvioitua palasta).

40-42/58-60: ruudun N- ja NE-laitaa peittää kalliopinta. Muuten ruudussa tasaisen tummanharmaa humusmaa, jonka joukossa vain muutama hajanainen kivi.

Löydöt: 4 rautaniittiä, 17 rautaniitin katkelmaa, 5 rautanaulaa, palanutta luuta 4 g, keramiikkaa n. 30 g (24 palaa, joukossa punaruskeaa kevyttä keramiikkaa, vaaleanruskeaa tiivistä keramiikkaa, joista yksi epäselvästi koristeltu).

Alue D:

38-40/62-64: ruudussa tumma humuspitoinen multamaa. Tiheämpää kiveystä ruudun N-kulmassa. Ruudun etelälaita kivetön. Ei havaittavissa maan värieroja tai rakenteita.

Löydöt: ei

38-40/64-66: ruudun E- ja NE-kulmaa peittää kalliopinta, jonka reunaan ryhmittynyt kiviä. Muuten ruudun kiveys harvaa, eteläosassa lähes olematonta. Maaperä tummanharmaata, humuspitoista.

Löydöt: ei

40-42/60-62: yli puolet ruudusta peittää pohjois- ja itälaidan kalliopinta. Ruudun alueella kulkee profiilikaista $x=40$. Jäljelle jäävä osa ruudusta on tumman multamaan peitossa.

Löydöt: pronssispiraalin katkelma, rautaniitti, palanutta luuta 10 g, keramiikkaa 5 g (1 pala punaruskeaa karkeajakoista keramiikkaa, jossa kuviointia).

40-42/62-64: edellisen ruudun kalliopinta jatkuu tämän ruudun pohjoislaitaan. Profiilikaista kulkee ruudun alueella. Muutoin ruudussa ei merkittäviä piirteitä. Ruutu on lähes kivetön, maaperä on tummanharmaata humusmaata.

Löydöt: ei

40-42/64-66: ruutu on lähes kokonaan kallion peitossa. Profiilikaista kulkee ruudun alueella. Vähäinen, kallioalueiden väliin jäävä alue on tumman humusmaan peitossa. Kiviä ei ruudun alueella juurikaan esiinny.

Löydöt: ei

Demonstraatioalue:

42-44/60-62: ruudussa maaperä noensekaista. Vain kohdalla 44/61 puhtaamman humuspitoisen maan läikkä. Kiviä ruudussa ei esiinny.

Löydöt: ei

42-44/62-64: ruudun kaivaminen lopetettiin pintatasoon näyttelytarkoituksessa.

Vuoden 1988 profiili:

36/34-40: eteläpäässä profiilin maaperä vaaleampaa, joukossa isoja kiviä. Tultaessa kohti pohjoista maaperä tummenee tasaisesti, ja joukkoon ilmestyy hiiltä. Kallion vierustalla maa on erittäin tummaa, mutta jo tason pohjalla alkaa paljastua hiekkamaa.

Löydöt: 5 rautaniittiä, 7 rautaniitin katkelmaa, rautaesineen katkelma.

Vuoden 1991 profiilikaista:

40/60-65: sekä pohjois- että eteläpäättä peittävät kalliopaljastumat. Muutoin maaperä tummanharmaata, humuspitoista ja möyheää multamaata. Kiviä ei esiinny juuri lainkaan.

Löydöt: ei

5.2.4. II-taso

Alue A:

32-34/40-42: kallioharjanne peittää melkein kokonaan ruudun itäpuoliskon. Maa harmaata hiekkamaata melkein koko ruudun alueella, vain E-kulmassa kallioharjanteen vieressä tummaa humuspitoista maata jäljellä. Männyn juuristoa runsaasti vielä tässäkin tasossa. Ruudun alueella muutamia isompia kiviä, jotka eivät näytä muodostavan rakenteita.

Löydöt: 2 ruodollista rautaveitsen terää

32-34/42-44: ruudun N- ja E-nurkkia hallitsevat kalliopaljastumat. Näiden vierellä hyvin tummaa humuspitoista maata. Aikaisemmissa tasoissa havaitun "kehän" keskeltä tuli nyt runsaasti pienempää kiveä. Ruudussa edelleen runsaasti juuristoa.

Löydöt: pronssisen ketjunjakajan katkelma, kolmiosainen pronssihelmi, keramiikkaa 183 g (51 palaa, joukossa muutama pala tummanharmaata keramiikkaa, loput punaruskeaa hienojakoista keramiikkaa, joista neljässä aaltoilevaa kuviota).

32-34/46-48: lähes koko ruutu kallion peitossa. Vain aivan ruudun SE-nurkassa kaistale nokipitoista maata.

Löydöt: pronssinen hevosenkenkäsolkki, kolme kaksiharjaisen rannerenkaan katkelmaa.

32-34/48-50: koko ruutu kalliopintaa

Löydöt: ei

34-36/40-42: ruudun pohjoisnurkassa männyn juuriston seassa epävarma kivikehä, jossa löytökeskittymä. Joukossa oli myös palanutta luuta ja hieman hiiltä. Kivikehän vierestä lähtee kohti v. -88 profiilia ruudun itäreunaa seuraten pienistä kivistä muodostettu kiveys. Tämä kiveys kulkee N-suunnassa isompien kivien seassa. Maaperä tällä alueella hyvin tummaa.

Löydöt: kaksiharjainen pronssirannerengas, pronssisormus, pronssinen kupurasolkki, sulanutta pronssia, pronssinen spiraalisormus, palanutta luuta 2 g, keramiikkaa 65 g (22 palaa joukossa punaruskeaa hienojakoista keramiikkaa, vaaleanruskeaa hienojakoista keramiikkaa, joissa kolmessa aaltokuviota).

34-36/42-44: kapea kallioharjanne jatkuu ruudun etelälaidassa. Keskellä ruutua kulkee lähes W-E-suunnassa kiveystä, joka on jatkoa edellisen ruudun kiveykselle. Ruudussa on jonkin verran juuristoa, suurimmat juuret ruudun pohjoislaidassa. Maaperä tummanharmaata humuspitoista maata. N-nurkassa pienempää ja tiheämpää kiveystä kahden suuremman kiven välissä, joukossa palanutta kiveä(?)

Löydöt: keramiikkaa 6 g (yksi pala ruskeaa hienojakoista keramiikkaa).

34-36/44-46: suurin osa ruudusta tasaisen tummanharmaata humusmaata. SW-laidan kalliopaljastuman vieressä vielä nokimaata. Keskellä ruutua paljastumassa hiekkamaalaikku. Hajanaista kiveystä pienissä ryhmissä.

Löydöt: pronssiketjun katkelma, pronssisen ketjunjakajan katkelma, pronssiesineen katkelma, sulanutta pronssia, pronssispiraalin katkelma, rautaveitsen terä, neljä rautaniittiä, palanutta luuta 23 g, keramiikkaa 27 g (8 palaa,

joukossa harmaanruskeaa hienojakoista kiillesekotteista, harmaata karkeajakoista keramiikkaa, sekä yksi pala vaaleanruskeaa tiivistä keramiikka, joka koristeltu).

34-36/46-48: melkein puolet ruudusta kallion peittämä, Pohjoispuoliskossa tummanharmaa humusmaa, kallion vieressä paljastunut hiekkamaakaistale. Maaperän joukossa kuusi kiveä, jotka eivät näytä muodostavan rakennetta. Kallion pinnasta on lohjennut kiveä ruudun länsilaidassa.

Löydöt: ei

36-38/40-42: maaperä tummaa humusmaata. Kiveys keskittyy ruudun länsilaitaan, joukossa edelleen suuria kiviä neljä kappaletta. Pohjoislaidassa edelleen juuristoa. Aivan ruudun pohjoisreunassa kohdalla 37/40 rapautuneen kiven ja nokimaan pieni alue.

Löydöt: 2 pronssiesineen katkelmaa, pronssispiraali, rautaniitti, palanutta luuta 18 g, keramiikkaa 40 g (21 palaa punaruskeaa keramiikka, yhdessä aaltoviivakoristelua).

Alue B:

34-36/56-58: ruudun N- ja E-reunaa hallitsee kalliopaljastuma. Tässä tasossa alkaa paljastua suuria alueita puhdasta hiekkamaata. Muuten maaperä vielä tummaa humusmaata. Kiveys on hyvin vähäistä. Hiekkamaa on väriltään oranssinkeltaista savensekaista hiekkää.

Löydöt: ei

34-36/58-60: varsinkin ruudun länsireunassa alkaa paljastua hiekkamaa-alueita. E-kulmassa kaksi suurempaa kiveä, joiden välissä tummempaa maata. Muutoin kiveys ruudun alueella on pientä ja harvaa.

Löydöt: ei

36-38/56-58: 2/3 ruudusta kalliopintaa. Itäreunassa vielä maaperää, jonka alueella paljastuu läikittäin hiekkamaa. Humuspitoisen maan väri on vielä hyvin tumma. Kiveystä on jonkin verran ruudun länsireunassa.

Löydöt: rautaesineen katkelma, rautaniitin kanta

36-38/58-60: ruutua hallitsee suuri kivenlohkare, jonka ympärillä pienempiä kiviä. Suurimmasta lohkarista pohjoiseen päin näyttää muodostuvan kehämäinen rakenne. Se koostuu suuresta lohkarista sekä viidestä pienemmästä kivistä. Suuruudeltaan se on noin 2 x 1 metriä. Maaperä tummempaa kehän alueella.

Löydöt: rautasolki, rautaesineen katkelma, 3 rautaniittiä, 2 rautanaulaa, n.13 g keramiikkaa (4 palaa vaaleanruskeaa tiivistä keramiikka, kolmessa kuviointia).

36-38/60-62: maaperä muuttunut vaaleammanharmaaksi, ei enää

erotettavissa nokea. Ruudussa enää vain kahdeksan kiveä, kooltaan 60-80 cm:ä.

Löydöt: 3 rautaniitin kantaa, rautaniitin kannan katkelma, keramiikkaa n. 3 g (3 palaa vaaleanruskeaa hienojakoista keramiikkaa).

38-40/56-58: ruudun NW-kulmaa peittää kalliopaljastuma. Maa on edelleen väriltään hyvin tummaa humuksensekaista maata. Pohjoisnurkkaan ryhmittynyt kiviä, jotka mahdollisesti muodostavat puoliympyrän. Muuten ruudussa enää vähän kiviä, jotka kooltaan pienikokoisia.

Löydöt: pronssispiraalin katkelma, sulanutta pronssia, 3 rautaniittiä, 5 rautaniitin katkelmaa, 2 rautanaulaa, keramiikkaa n. 33 g (4 palaa, joista punaruskeaa hienojakoista keramiikkaa 3 palaa, 1 pala vaaleanruskeaa keramiikkaa, jossa aaltoviivakoriste).

38-40/58-60: ruudussa epätasainen kiveys, länsilaita on lähes kiveyksetön. SE-laidassa kivikeskittymä, jossa mahdollinen kivikehä lähellä ruudun 38-40/60-62 reunaa. Maaperä ruudun alueella on edelleen hyvin tummaa.

Löydöt: 4 rautaniittiä, 6 rautaniitin katkelmaa, rautanaula, palanutta luuta 5 g.

38-40/60-62: verrattuna B-alueen muihin ruutuihin tässä on runsaasti kiviä, jotka ovat isokokoisia. Hallitsevina kolme isoa lohkareta etelänurkassa, joiden välissä runsaasti pienempää kiveä. Maa on väriltään hyvin tummaa.

Löydöt: tulusrauta, rautaesineen katkelma, rautaniitti, rautaniitin katkelma, palanutta luuta 5 g, keramiikkaa 20 g (3 palaa, joista yksi pala ruskeaa karkeajakoista savea, kaksi muuta punaruskeaa kevyttä savea).

40-42/56-58: N- ja NE-reunat ruudussa kalliopinnan peittämiä. Muuten ruudun alueella melko runsaasti kiviä. NW-kulmassa mahdollinen kuuden kiven muodostama kivikehä, joka ulottuu hieman ruudun 38-40/56-58 puolelle. Maaperä ruudun alueella edelleen hyvin tummaa, joskaan varsinaista nokea ei näy seassa.

Löydöt: pronssisen spiraalikaularenkaan katkelma(?), rautaniitti, 10 rautaniitin katkelmaa, 3 rautanaulaa, rautanaulan katkelma, 51 g keramiikkaa (24 palaa, joukossa vaaleanruskeaa hienojakoista keramiikkaa, punaruskeaa keramiikkaa, josta 4 palaa koristeltu)

40-42/58-60: N- ja E-reuna ruudusta kalliopinnan peittämiä. Muutoin ruudussa edelleen tummaa humuksensekaista maata. Ruudussa hajanaista, melko pienikokoista kiveystä. Ei rakenteita havaittavissa.

Löydöt: rautakulkunen, 2 rautanaulaa, keramiikkaa 286 g (66 palaa, joukossa 2 palaa vaaleanruskeaa hienojakoista keramiikkaa, loput punaruskeaa hienojakoista keramiikkaa, joista 4 koristeltua)

Alue D:

38-40/62-64: tiheähkö kiveys ruudun NW-laidassa, jonka yhteydessä noensekaista maata. Muutoin ruudun alueella edelleen tummanharmaata humuksensekaista maata, jonka joukossa vähän kiviä. Rakenteita ei ole havaittavissa.

Löydöt: 2 rautanaulaa

38-40/64-66: taso lähes samanlainen kuin edellinen tasokin. SE-kulmaa peittää kalliopinta. W-laitaan keskittynyt viiden isomman kiven ryhmä. Muutoin ruutu melkein kivetön, tummanharmaan maan peittämä.

Löydöt: ei

40-42/60-62: melkein koko ruutu kallion peittämä. Ruudun alueella kulkee profiilikaista $X=40$. Maaperä edelleen tummanharmaata humuksensekaista maata kallion ja profiilin välillä. Kiviä ei esiinny oikeastaan lainkaan.

Löydöt: rautaniitin katkelma

40-42/62-64: E-kulmassa kalliopaljastumaa, jonka vieressä noensekaista maata. Muutoin maaperä tasaisen tummanharmaata humuksensekaista maata, jossa ei esiinny kiviä. Ruudun alueella kulkee profiilikaista $x=40$.

Löydöt: rautanaula

40-42/64-66: miltei koko ruutu on kallion peittämä. Sen viereen muodostuneissa lahdekkeissa on noensekaista maata. Ruudussa näkyy vielä jonkin verran tummaa humuspitoista maata. Ruudun alueella kulkee profiilikaista $x=40$.

Löydöt: ei

Demonstraatioalue:

42-44/60-62: ruudusta puolet (42-43/60-62) jätettiin I-tasoon näyttelytarkoitusta varten. Toisen puolen II-tasossa NW-nurkassa tummaa humuspitoista maata, keskellä aluetta laajeneva hiekkamaalaikku. Ruutupuoliskon itäpuolisko on noensekaista maata. Kiviä ei esiinny.

Löydöt: ei

Vuoden 1988 profiilikaista:

36/34-40: profiilikaistan eteläpäässä jatkuu ruudun 36-38/40-42 alueella alkanut pikkukiveys noin metrin verran. Heti sen jälkeen profiilissa kaksi suurta kiveä. Muuten profiilissa kiviä

melko vähän. Kohdalla 36/36 paljastuu punertavanruskean hiekan alue, joka jatkuu kohti kalliioseinämää. Kohdalla 36/35 alkaen pohjoiseen päin paljastuu kalliopinta, jonka vieressä hyvin tummaa maata.

Vuoden 1991 profiilikaista:

40/60-65: sekä N- että S-päässä profiilikaistaa kalliialue laajenee jatkuvasti. Muutoin maaperä tasaisen väristä tummaa humusmaata, jossa muutamia kiviä. Aivan S-pään kalliopaljastuman vieressä kaistale noesekaista maata.

Löydöt: ei

5.2.5. III-taso

Alue A:

32-34/40-42: Tasossa vastassa jo vaalea savensekainen hiekkamaa. E-kulmassa kalliopaljastuma peittää suuren osan ruutua. Kiveystä ei enää esiinny. Humuspitoista maata enää ohut laikku aivan ruudun S-kulmassa.

Löydöt: 30 g keramiikkaa (41 palaa harmaanruskeaa keramiikkaa)

32-34/42-44: suurimman osan ruudusta peittää jo kalliopinta. Länsipuoliskossa vielä vaaleaa hiekkamaa ja ohut kerros tummaa humuspitoista maata. Aivan länsireunassa vielä muutama isompi kivenlohkare. Katajan juuristo ulottuu vielä tässä tasossa ruudun alueelle.

Löydöt: 7 pronssiesineen katkelmaa, rautaesineen katkelma, rautaneula, palanutta luuta 10 g, keramiikkaa 135 g (31 palaa, jotka punertavanruskeaa keramiikkaa, yhdessä palassa aaltoviivakuviota)

32-34/44-46: kallion peitossa, vain E-kulmassa pieni hiekkamaan syvennys.

Löydöt: ei

32-34/46-48: puolet kallion peitossa, toinen puoli vaaleaa hiekkamaata.

Löydöt: ei

34-36/40-42: suuret kivet ja mänty juuristoinen hallitsevat ruutua. Ruudussa on jäljellä vielä ohut kerros humuspitoista tummaa maata, mutta juuriston takia sitä on melkein mahdotonta kaivaa pois. Länsilaidalla on kuitenkin vaaleampaa maata. Kiveystä on juuriston seassa melko runsaasti.

Löydöt: 3 pronssiesineen katkelmaa, palanutta luuta 55 g,

keramiikkaa 175 g (joukossa harmaanruskeaa karkeajakoista keramiikkaa sekä punaruskeaa hienojakoista keramiikkaa, kahdessa palassa kuviointia)

34-36/42-44: SW-laidalla kalliopaljastuma peittää kaistaleen ruudusta. Suurimmaksi osaksi jo hiekkamaa ruudun alueella. Vain kalliopaljastuman vieressä on ohut alue tummempaa maata. Pohjoisnurkassa jäljellä muutamia kiviä tiheästä kiveyksestä. Muuten kiviä enää muutama ruudun alueella.

Löydöt: pronssisen kupurasoljen katkelma, pronssilenkki, rautaveitsi

34-36/44-46: S- ja SW-laidass kalliopaljastuma peittää ruutua. Ruudun maaperä jo kauttaaltaan vaaleaa hiekkamaata, jossa ei enää havaittavissa kiviä. Vain aivan NE-laidassa muutama suurempi kivi jäljellä.

Löydöt: pronssiesineen katkelma, palanutta luuta 20 g

34-36/46-48: ruutu melkein kokonaan kallion peitossa, vain N- ja NW-kulmauksessa vaalean hiekkamaan alue. Aivan kalliopinnan vieressä on ohut kaistale tummempaa maata. Kalliopaljastuman vieressä on vielä myös muutamia hajanaisia kiviä.

Löydöt: ei

36-38/40-42: ruutu jo kauttaaltaan vaaleanharmaan hiekkamaan kattama. Juuristoa runsaasti vielä tässäkin tasossa. W-kulman suuret kivet edelleen paikallaan, niiden ympärillä pienempiä kiviä. Ei kuitenkaan havaittavissa rakennetta.

Löydöt: pronssiesineen katkelma, rautaneulan katkelma

Alue B:

34-36/56-58: jo edellisissä tasoissa paljastuneen kalliopinnan ulkopuolelle jäävä alue punertavan hiekkamaan kattama. SE-kulmauksessa nokimaakaistale. Ruudussa ei juuri lainkaan kiviä.

Löydöt: ei

34-36/58-60: Pohjoiskulmassa punertavan hiekkamaan alue, keskellä ruutua laajempi alue noensekaista maata, aivan ruudun etelänurkassa jäljellä vielä tummempaa humuksensekaista maata. Tummeman maan alueella vielä muutama suurehko kivi.

Löydöt: 2 pronssiesineen katkelmaa

36-38/56-58: koko ruutu kalliopaljastuman kattama. Aivan kallion pinnalta keramiikkaa.

Löydöt: keramiikkaa 50 g (19 palaa, joukossa punaruskeaa hienojakoista keramiikkaa sekä vaaleanruskeaa hienojakoista keramiikkaa, jossa kahdessa palassa koristelua)

36-38/58-60: Ruutua hallitsevat jo edellisissä tasoissa paljastuneet kalliopinta ja suuri kivilohkare. Näiden väliin jäävä maa-alue on osaksi hiekkamaata, osaksi tummempaa maata.

Löydöt: ei

36-38/60-62: ruudussa edelleen hallitsevana tumma humuspitoinen maa. Kiviä keskittynyt ruudun etelänurkkaan, jossa myös hyvin tummaa maata. Pohjoisnurkassa toinen kivikeskittymä, joka näyttäisi muodostavan kehänpuolikkaan, jonka keskeltä palanutta kiveä.

Löydöt: palanutta luuta 8 g

38-40/56-58: NW- ja N-laitaa peittää kalliopaljastuma, jonka ympärillä tummaa noensekaista maata. Paikoitellen paljastuu jo soransekainen ruskea hiekkamaa. Hajanaisia kiviä lähinnä aivan ruudun pohjoislaidassa.

Löydöt: 2 rautaista ketjunjakajaa, rautaesineen katkelma, 2 rautaniittiä, 2 rautaniitin katkelmaa

38-40/58-60: W-laidassa matala kalliopaljastuma, jonka vierellä suhteellisen tiheää kiveystä. Ruudun 36-38/60-62 mahdollinen kivikehä jatkuu tämän ruudun S-kulmassa. Maaperä melkein kauttaaltaan noensekaista tummaa maata.

Löydöt: rautapunnus, rautaveitsen kärki, rautaesineen katkelma, 2 rautaniitin katkelmaa

38-40/60-62: maa edelleen tummaa humuksensekaista maata, aivan S-kulmassa maan tummuus lisääntyy. Ruudun alueella edelleen paljon kiviä, jotka hyvinkin erikokoisia. Selviä rakenteita ei kuitenkaan ole havaittavissa.

Löydöt: rautapunnus, rautaveitsi, rautaveitsen katkelma, rautaesineen katkelma, palanutta luuta 29 g, keramiikkaa 78 g (8 palaa punaruskeaa keramiikkaa, yksi pala koristeltu)

40-42/56-58: aikaisemmin paljastunut kalliopinta hallitsee ruudun N- ja NW- laitaa. Maa ruudun alueella on tummaa, noensekaista, paikoitellen hiekkamaalaikkuja. Kivet keskittyneet N-NW-laitaan, eivät muodosta rakennetta.

Löydöt: 4 rautaniitin katkelmaa, keramiikkaa 5 g (1 koristeltu pala punaruskeaa keramiikkaa)

40-42/58-60: kalliopinta muodostaa E-SE-laidassa "lahdekkeen", jossa tiheää, melko pienistä kivistä muodostuva kiveys. Ruudussa tummaa, noensekaista maata.

Löydöt: rautaesineen katkelma, keramiikkaa 15 g (1 pala harmaata karkeajakoista keramiikkaa)

Alue D:

38-40/62-64: tumman humuspitoisen maan alue ruudussa keskittyy nyt sen laidoille. Ruudun keskellä on melko suuri noensekaisen maan alue, jonka yhteydessä on soransekaisen hiekanalue, joka työntyy kohti ruudun W-kulmaa. Ruudun kiveys on hajanaista. Mitään keskittyymiä tai rakenteita ei voi havaita.

Löydöt: ei

38-40/ 64-66: ruudun N-NE-laidan kalliopaljastuma ei ole laajentunut edellisestä tasosta. Maaperä on edelleen tummaa, humuspitoista maata, jota rikkoo muutama hajanainen kivi. Ei havaittavissa erityispiirteitä.

Löydöt: ei

40-42/60-62: kalliopinta ja ruudun alueella kulkeva profiilikaista peittävät melkein koko ruudun. Kallion ja profiilin väliin jäävä kaistale on edelleen tummaa humuspitoista maata. Kiviä ruudussa ei ole.

Löydöt: ei

40-42/62-64: ruudun maa on tummaa ja humuspitoista, SE-kulmassa esiin tulee laajeneva noensekaisen maan alue, joka seuraa kulman kalliopaljastumaa. Ruudun alueella muutama hajanainen kivi. Profiilikaista kulkee ruudun alueella.

Löydöt: 2 g keramiikkaa (1 pala harmaata hienojakoista keramiikkaa)

40-42/64-66: lähes kokonaan kalliopinnan peitossa. Profiilikaistan ja kallion väliin jäävä pieni maa-alue on laadultaan noensekaista maata, jonka joukossa muutama pieni kivi.

Löydöt: ei

Demonstraatoruudut:

42-44/60-62: tästä ruudusta kaivettiin III-tasoon vain alue 43-44/60-61. Muu osa ruudusta jätettiin kaivamatta näyttelytarkoitusta varten. Kaivettu neliö oli puoleksi tummaa humuksensekaista maata, osaksi hiekkamaata. Mitään erityispiirteitä ei näin pienestä alasta voinut todeta.

Löydöt: ei

Vuoden 1988 profiilikaista:

36/34-40: profiilin eteläpäässä ruutujen 36/37-40 kohdalla vielä tummaa maata, mutta tasossa alkaa paljastua jo savensekaisen vaaleamman maan laikkuja. Profiilissa edelleen suuria kiviä. Profiilikaistan pohjoispäässä, ruutujen 36/34-37 kohdalla on

hallitsevana kalliopinta, jonka lomassa on punertavaa
hiekkamaata
Löydöt: ei

Vuoden 1991 profiilikaista:

40/60-65: edellisessä tasossa paljastuneiden kalliopintojen
väliin jäävässä alueessa ei havaittavissa erityispiirteitä. Maa
on laadultaan tummaa, humuksensekaista. Eteläpään
kalliopintaa myötäilee kaistale noensekaista maata.

Löydöt: ei

5.2.6. IV-taso

Alue A:

Alue A :n ruuduissa tuli puhdas hiekkamaa vastaan yleisesti jo
III-tasossa. Kuitenkin joissakin ruuduissa esiintyi pieniä
alueita tummempaa humuspitoista maata, jossa paikoitellen
esiintyi myös nokea seassa. Tällaiset ruudut kaivettiin
hiekkamaahan asti, joskin varsinaista IV-tasoa ei enää syntynyt.
Lopuksi hiekkamaa koekuopitettiin lapiopistoin ja kivien
alapinnat tarkistettiin. Tumman maan laikuista saatiin vielä
muutama löytö, jotka luetteloituna ruutujen mukaan ovat:

32-34/42-44: pronssisormus, palanutta luuta 35 g

34-36/40-42: pronssiesineen katkelmia, palanutta luuta 4 g,
keramiikkaa 75 g (19 palaa punaruskeaa hienojakoista
keramiikkaa, yhdessä palassa aaltoviivakoristelua)

34-36/42-44: palanutta luuta 20 g

36-38/40-42: pronssiketjun katkelma, keramiikkaa 10 g (2 palaa
ruskeaa hienojakoista keramiikkaa)

Alue B:

34-36/56-58: kalliopaljastuma ruudun pohjoiskulmassa peittää
lähes puolet kaivausruudun pinta-alasta. Loppuosa ruudusta on
punertavaa hiekkamaata, jossa ei enää esiinny kiviä.

Löydöt: ei

34-36/58-60: ruudun maaperä punertavaa hienojakoista hiekkaa,

jossa vielä esiintyy hajanaisesti länsipuolella kiviä. Suurempia kiviä ruudussa neljä.

Löydöt: ei

36-38/56-58: ruutu kokonaan kalliopinnan peittämä

Löydöt: ei

36-38/58-60: suuren kivilohkareen ja kalliopinnan välissä olevalla alueella vielä itänurkassa tummempaa maata ohut kerros. Länsilaidassa alue jo hiekkamaata.

Löydöt: ei

36-38/60-62: lähinnä ruudun etelä- ja itälaidassa esiintyy vielä ohuelti tummempaa humuspitoista maata. Suurimmaksi osaksi ruudun alue on jo punertavaa hiekkamaata. Ruudussa vielä hajanaisesti kiviä, joista suurempikokoisia kuusi kappaletta.

Löydöt: ei

38-40/56-58: ruudun W- ja SW-reunaa peittää kalliopinta. Kallion muodostamassa lahdekkeessa jäljellä vielä ohut tummemman maan kerros. Kiviä ei esiinny.

Löydöt: ei

38-40/58-60: ruudun peittää vielä ohut tumman maan kerros, jonka alta hiekkamaa alkaa paljastua laikkuina. Kalliopaljastuma työntyy ruudun keskelle lännestä. Ruudun alueella vielä muutamia hajanaisia kiviä.

Löydöt: ei

38-40/60-62: ruudussa vielä ohut kerros tummempaa maata. Ruudussa vielä useita kiviä, joista suurikokoisia kahdeksan.

Löydöt: ei

40-42/56-58: N-NE-reunan kalliopaljastuman ulkopuolelle jäävää maa-aluetta peittää vielä ohut tumman maan kerros, jonka alta hiekkamaa on paljastumassa. Ruudun alueella muutama kivi.

Löydöt: ei

40-42/58-60: itäreunan kalliopaljastuman muodostaman lahdekkeen maa-aines on hiekkamaata. Vain länsilaidalla on enää tummaa maata kapeanan kaistaleena. Kiviä ei tässä tasossa juuri lainkaan.

Löydöt: ei

Alueella B IV-tasossa esiintynyt ohut tumman maan kerros kaivettiin vielä pois. Varsinaista V-tasoa ei kuitenkaan enää syntynyt. Löytöjä tumman maan alueilta ei tullut. Hiekkamaahan

tehtiin vielä tarkistuskuopitus lapioidilla. Myös kivien alapinnat tarkastettiin.

Alue D:

38-40/62-64: suurinta osaa ruudusta peittää jo punertava hiekkamaa. Ruudun länsilaidassa esiintyy vielä ohuelti tumman maan alueita. Kiveys on vähäistä ja hajanaista.

Löydöt: ei

38-40/64-66: itäreunan kalliopaljastuman ulkopuolelle jäävä maa-alue on vielä suurimmaksi osaksi tummaa humuspitoista maata. Kiviä esiintyy vielä suhteellisen runsaasti. Suurempia kiviä on ruudun alueella viisi, jotka eivät näytä muodostavan rakenteita.

Löydöt: ei

40-42/60-62: profiilikaistaa lukuunottamatta ruutu on kokonaan kalliopinnan peittämä

Löydöt: ei

40-42/62-64: ruudun jo edellisissä tasoissa paljastuneen kalliopinnan ja profiilikaistan välille jäävä pieni maa-alue on vielä noensekaista. Nokimaan kerros on kuitenkin ohut, ja sen alta alkaa paljastua hiekkamaa.

Löydöt: ei

40-42/64-66: kalliopinta peittää lähes koko ruudun alueen. Profiilikaistan vieressä on vielä pieni nokimaan kaistale, jossa alkaa paljastua jo hiekkamaalaikkuja.

Löydöt: ei

D-alueen tumman maan laikut kaivettiin pois, ja hiekkamaa tarkistettiin lapiopistoin. Löytöjä tai rakenteita ei enää esiintynyt.

Vuoden 1988 profiili:

36/34-40: koko profiilikaistan matkalla on jo paljastunut punertava hiekkamaa. Varsinkin profiilin pohjoispäässä kalliopinta peittää suurimman osan alasta.

Löytöjä: ei

Vuoden 1991 profiili:

40/ 60-65: pohjatasoa peittää vielä kalliopaljastumien välissä ohut kerros tummaa maata. Eteläpään kalliopinnan vieressä on

vielä jälkiä noensekaisesta maasta. Ei havaittavissa kiviä tai erityispiirteitä. Pohja tarkastettiin lapiopistoin.

Löydöt: ei

Koekuopat:

Koekuopissa ei ollut havaittavissa mitään erityispiirteitä, esim. nokimaakerroksia. Kaikissa kuopissa esiintyi yleisesti tummanharmaa, vahvasti savensekainen peltomaa. Kuopat olivat lapiopistokuoppia ja ulottuivat noin 50 cm:n syvyyteen.

5.3. Tiivistelmä kaivaushavainnoista

Pintataso:

Turvekerroksen paksuus vaihteli paikoitellen suurestikin. Keskimäärin sen paksuus vaihteli kuitenkin 10-15 cm:n välillä. Ohuinta turve oli kallioalueilla. Kalmistokerros alkoi välittömästi turvekerroksen alapuolella. Heti turpeen alapinnasta saatiin löytöjä. Pintatasossa alkoivat jo hahmottua kiveyksien yläpinnat ja keskittymät. Kalliopintaa oli näkyvissä lähinnä A-alueella sekä B-alueen pohjoisreunassa. Kaivausalue vaikutti koskemattomalta lukuunottamatta C-aluetta, joka oli täysin sekoittunut paikalle tuodun täytetmaan vuoksi. C-alueen kaivamisesta luovuttiinkin koeojan kaivamisen jälkeen.

I-taso:

Kulttuurikerros paljastui koko kaivausalueella. A-alueen ruuduissa 32-36/44-48 hallitsevana piirteenä oli alueen poikki kulkeva kallioharjanne, johon liittyi voimakas nokimaan alue. Tähän alueeseen keskittyi myös suurin osa löydöistä. Kallioharjannetta seuraili myös tiheämmän kiveyksen alue, joka ainakin osaksi on syntynyt kallion pinnasta irroneesta kiviaineksesta. A-alueen yläosa eli ruudut 32-38/40-42 olivat luonteeltaan erilaiset. Maa-aines oli vaaleampaa verrattuna alempien ruutujen maa-ainekseen. Ruutuja halkoivat suuret männyn juuret. Kiveys oli harvemmassa ja koostui suuremmista kivistä. A-alueella ei havaittu rakenteita, lukuunottamatta ruudun 32-34/40-42 epävarmaa kivikehää.

B-alue oli luonteeltaan erilainen. Kalliopaljastumat eivät olleet niin hallitsevassa asemassa B-alueella. Sielläkin oli kuitenkin havaittavissa löytöjen keskittyminen kalliojaljastumien läheisyyteen. Kiviä oli kuitenkin käytetty enemmän rakenteisiin ja niiden läheisyyteen liittyi usein voimakas nokimaan alue. I-tasossa epävarmoja rakenteita havaittiin alueella kaksi. Alueen maaperä oli huomattavasti möyheämpää ja humuspitoisempaa kuin A-alueella. I-tasossa ei B-alueella ollut huomattavissa värieroja maa-aineksessa.

B-alueeseen liittyvä D-alue ei juurikaan poikennut em. alueesta. Maaperä oli hyvin samantapaista, tummaa kuohkeaa multamaata. Kiveystä oli huomattavasti vähemmän kuin B-alueella, hajanainen

iveys liittyi yleensä kalliopaljastumien reuna-alueisiin. I-tasossa löytöjä tuli vain yhdestä kaivausruudusta, 40-42/60-62, eli aivan kaivausalueen itälaidan kalliopaljastuman reunalta.

II-taso:

A-alueella alkaa jo tässä tasossa paljastua hiekkamaa ruudussa 32-34/40-42. Alemmissä ruuduissa kalliopaljastumat peittivät yhä suuremman osan pinta-alasta. Kallionpinnan syvennyksissä oli hyvin tummaa nokimaata, josta saatiin myös runsaasti löytöjä. Suurinta osaa A-alueesta peitti tumma humuspitoinen maa, joskin siinä oli huomattavissa värieroja eri ruutujen välillä. Kaivamista hankaloittivat suuresti männyn juuret, jotka olivat levinneet laajalti ruutujen alueella. Kivirakenteita ei havaittu, mutta ruudun 34-36/40-42 alueella esiintyi tiukkaa pienistä kivistä muodostunutta kiveystä, joka jatkui pitkin vuoden 1988 profiilia pohjoiseen päin. Ilmeisesti tämä muodostelma ei ollut luonnon aikaansaama. Aivan kiveyksen lähistöllä sijaitti männyn juurien lomassa A-alueen toinen löytökeskittymä, josta tuli ennen kaikkea koruja.

B-alueella ei tapahtunut suuria muutoksia verrattuna edelliseen tasoon. Tumma humuspitoinen maa peitti edelleen suurinta osaa alueesta. Pohjoisreunan kalliopaljastuma laajeni jonkun verran. Kiveys oli huomattavasti tiheämpää, ja muodostui pienemmistä kivistä alueen itälaidalla. Alueella oli havaittavissa joitakin rakenteita (ruudut 36-38/58-60, 38-40/60-62 sekä 40-42/56-58). Löydöt keskittyivät lähinnä ruutuihin 38-40/56-62.

D-alue liittyi saumattomasti edelleen B-alueeseen. Maa-aines oli suurimmaksi osaksi tummaa humuspitoista maata. Muutamain paikoin oli havaittavissa noensekaista maata, etenkin kalliopaljastumien reunoilla. Kiveystä oli suhteellisen vähän, eikä tällä alueella ollut havaittavissa rakenteita.

III-taso:

Suurimmassa osassa A-aluetta paljastui tässä tasossa hiekkamaa. Lähinnä vain pohjoisosan männyn juurien lomassa esiintyi vielä tummaa maata. Kiveys oli vähentynyt huomattavasti, etenkin kallioharjanteen reunamilla. Pohjoisosan ruuduissa esiintyi vielä suurempia kiviä. Myös pienistä kivistä muodostunut kiveys esiintyi paikoitellen vielä tässä tasossa. Löytömäärä putosi tultaessa kohti hiekkamaata, kallioharjanteen syvennyksistä tuli kuitenkin vielä esineistöä.

B-alueella ilmaantui monin paikoin noensekaisen maan alueita, etenkin pohjoislaidan kalliopaljastuman ympäriltä. Toisaalta myös hiekkamaata alkoi esiintyä läntisemmissä ruuduissa. Kiveys oli tiheintä itälaidan kalliopaljastuman lahdekkeissa. Etelälaidan ruuduissa sijaitsivat hajanaisesti alueen suurimmat kivet. Löytöjä tavattiin eniten ruuduista 38-40/58-62.

D-alueella ei tapahtunut suuria muutoksia verrattuna edelliseen tasoon. Noensekaisen maan alue laajeni ruuduissa 38-40/62-64

sekä 40-42/62-66. Ruudun 38-40/62-64 länsikulmassa paljastui sora-alue. Kivien määrä lisääntyi jonkin verran suhteessa edelliseen tasoon. Rakenteita ei ollut havaittavissa.

IV-taso:

B-alueella esiintyi vielä suurimmassa osassa tumma humuspitoista maata, joskin hiekkamaa alkoi paljastua sen alta. Etenkin alueen länsilaitaa kattoi jo punertava hiekkamaa. Tummin maa oli aivan alueen etelälaidassa. Kivistä jäljellä olivat enää suurimmat, joita eniten alueen eteläosassa. IV-tasosta ei B-alueella enää tullut löytöjä.

D-alue oli myös pohjassa IV-tasossa. Kalliopaljastumien syvennyksissä oli vielä tummaa noensekaista maata. Löytöjä ei tästä tasosta enää tullut.

Lopuksi tarkistettiin pohjatason hiekkamaa lapiopistoin. Kivien alapinnat tarkistettiin kaikilta alueilta.

5.4. Löydöistä

Vuoden 1991 kaivauksien löytönumeroja on kaikkiaan 235, joista osa sisältää useampia esineitä. Löytönumeroista 89 (37.9%) sijoittuu I-tasoon, 85 (36.2%) II-tasoon, 49 (20.9%) III-tasoon, sekä 8 (3.4%) IV-tasoon. Loput 4 (1.7%) ovat irtolöytöjä. Löytöjen määrän suhteen I- ja II-taso ovat siis melko tasaisia, IV-tasossa määrä putoaa jyrkästi.

Verrattaessa A- ja B-alueita (D-alue on tässä yhteydessä liitetty B-alueeseen) ne ovat löytömäärien suhteen melko tasaiset. A-alueen löytönumeroiden lukumäärä on 103 (43.8%), B-alueen 124 (52.8%). Vuoden 1988 profiilikaistan alueelta on neljä löytönumeroa (1.7%).

A-alueen rikkain löytöruutu I-tasossa on 34-36/50-52, josta on 12 löytönumeroa (13.5%). Sama ruutu on myös II-tason rikkain; 12 löytönumeroa (14.1%). III-tason rikkain ruutu on 34-36/46-48, josta tuli 7 löytönumeroa (14.3%). Kokonaisuutena ajatellen A-alueen löytörikkain ruutu oli 34-36/50/52 (11.1%).

B-alueen I-tasossa eniten löytönumeroita tuli ruudusta 40-42/62-64. Numeroita oli 9 (10.1%). II-tasossa löytönumeroita tuli ruudussa 44-46/60-62 10 (11.8%). III-tasossa ruudusta 42-44/64-66 tuli 8 löytönumeroa (16.3%). B-alueen kokonaisuudessa löytörikkain ruutu oli 44-46/60-62, josta tuli 21 numeroa (8.9%)

Löytönumeroitten perusteella B-alueella löydöt jakautuivat hieman tasaisemmin kuin A-alueella. Toisaalta A-alueella ei ollut yhtään täysin tyhjää ruutua, kun taas B-alueella niitä oli viisi.

Fronssiesineet jakautuivat tasoittain seuraavasti:

I-taso: 15 löytönumeroa (31.3%)
 II-taso: 21 löytönumeroa (43.8%)
 III-taso: 9 löytönumeroa (18.8%)
 IV-taso: 3 löytönumeroa (6.3%)

A-alueelta pronssilöytöjä tuli 37 (77%), B-alueelta 11 (23%). I-tasossa alueiden osuudet olivat melkein yhtä suuret, mutta jo II-tasossa A-alueen osuus on huomattavasti suurempi. III-tasossa pronssia tuli enää A-alueelta. Eniten pronssilöytöjä tuli ruudusta 34-36/50-52 - 11 löytönumeroa (23%).

Rautaesineet, 84 löytönumeroa, jakautuivat tasoittain seuraavasti:

I-taso: 31 löytönumeroa (37.0%)
 II-taso: 34 löytönumeroa (40.5%)
 III-taso: 19 löytönumeroa (22.5%)

A-alueelta rautaesineitä tuli 18 löytönumeroa (25%), B-alueelta 63 (75%). B-alueelta tuli jokaisessa tasossa huomattavasti enemmän rautaa kuin A-alueelta. Eniten rautaesineitä tuli ruudusta 42-44/62-64 - 11 löytönumeroa (13.1%).

Rautaniittejä ja -nauloja tuli kaikkiaan 149 kappaletta. Ne jakautuivat tasoittain seuraavasti:

I-taso: 79 kappaletta (53.0%)
 II-taso: 60 kappaletta (40.3%)
 III-taso: 10 kappaletta (6.7%)

A-alueelta niittejä/nauloja tuli 20 kappaletta (13.4%), B-alueelta niitä tuli 129 kappaletta (86.6%). III-tason niitit tulivat kaikki B-alueelta. Eniten niittejä/nauloja tuli ruudusta 44-46/60-62 - 35 kappaletta (23.5%).

Palanutta luuta tuli yhteensä 398 g, joka jakautui tasoittain seuraavasti:

I-taso: 151 g (37.9%)
 II-taso: 66 g (16.6%)
 III-taso: 122 g (30.7%)
 IV-taso: 59 g (14.8%)

A-alueelta luuta tuli 246 g (61.8%), B-alueelta 152 g (38.2%). B-alueelta palanutta luuta ei tullut IV-tasolta enää lainkaan. Eniten palanutta luuta tuli ruuduista 34-36/46-48, 34-36/50-52 sekä 44-46/60-62.

Keramiikkaa tuli kaikkiaan n. 517 palaa eli 1934 g. Keramiikka jakautui tasoittain seuraavasti:

I-taso: 204 palaa - 559 g (29.0%)
 II-taso: 180 palaa - 762 g (39.4%)
 III-taso: 112 palaa - 528 g (27.3%)
 IV-taso: 21 palaa - 85 g (4.3%)

A-alueelta tuli kaikkiaan 1015 g keramiikkaa (52.5%), B-alueelta 919 g (47.5%). Näin ollen keramiikan suhteen alueet olivat melko yhtäläisiä. Keramiikkatyypeissäkään ei voinut havaita selviä alueellisia eroja. Eri tyyppiset keramiikat esiintyivät sekaisin alueittain ja tasoittain. Koristeltua keramiikkaa tuli kaikkiaan 38 palaa eli 2.5% kaikesta keramiikasta. Eniten koristeltua keramiikkaa tuli II-tasosta (52.6%). Koristeltua keramiikkaa tuli lähes yhtä paljon kummaltakin alueelta.

Jos verrataan kokonaisuutena A- ja B-alueita löytöjen perusteella, voidaan havaita mm. pronssiesineiden keskittyminen A-alueelle. Rautaesineet näyttävät keskittyvän taas B-alueelle. Niitit ovat keskittyneet vahvasti B-alueelle, sen muutama ruutuihin. Korut näyttävät keskittyvän A-alueelle, kun taas B-alueella esiintyy enemmän työkaluja. B-alueella esineet näyttävät myös jakautuvan tasaisemmin, kun taas A-alueella löydöt esiintyvät keskittyminä.

Alustavalta ajoitukseltaan löydöt näyttävät sijoittuvan samalle ajalle kuin aikaisempienkin vuosien löydöt. Siirin kalmistoon on tehty hautauksia rautakauden lopulla, pääpainon sijoittuessa viikinkiaikaan.

HUOMAUTUS

Kaivauskertomus on osin puutteellinen, varsinkin esineistön suhteen. Kenttätyöperiodin aikana työnjako suoritettiin niin, että Levi Fagerström huolehtisi löytöluettelon kirjoittamisesta sekä näytteiden testauksesta ja analysoinnista. Allekirjoittaneen tuli huolehtia kartoista, valokuvista sekä kaivauskertomuksen laatimisesta. Huolimatta lukuisista pyynnöistä en ole saanut asianmukaista löytöluetteloa käyttööni, joten kaivauskertomuksen löytötiedot eivät ole kaikin osin täydelliset.

Professori
~~Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander~~

Kaivausjohtaja
Ilse-Mari Söderholm

LIITTEET

Liite 1	Karttaluettelo
Liite 2	Maanäytteet
Liite 3	Fosfaattinäytteet
Liite 4	Lähdeluettelo
Liite 5	Valokuvat
Liite 6	Raportti demonstraatiokaivauksista 1992

LIITE 1

KARTTALUETTELO:

1. Yleiskartta kaivausalueesta 1:100.
2. Pintavaaituskartta; alueet A ja B 1:20.
3. Pintavaaituskartta; D-alue, demonstraatoruudut 1:20.
4. Alue C: pintataso + koeoja 1:20.
5. Vuoden 1988 profiilikaista 1:20.
6. Alue A; pintataso 1:20.
7. Alue A; I-taso 1:20.
8. Alue A; II-taso 1:20.
9. Alue A; III-taso 1:20.
10. Alue B; pintataso 1:20.
11. Alue B; I-taso 1:20.
12. Alue B; II-taso 1:20.
13. Alue B; III-taso 1:20.
14. Alue B; IV-taso 1:20.
15. Alue D; pintataso+ I-taso 1:20.
16. Alue D; II-III-taso 1:20.
17. Alue D; IV-taso+ v.-91 profiili 1:20.
18. Demonstraatoruudut 1:20.

LIITE 2

MAANAYTTEET

1. R: 36-38/58-60, I-taso, x=100-120, y=120-140
Humuspitoinen maa
2. R: 40-42/60-62, II-taso, x=100-110, y=100-120
Humuspitoinen maa

FOSFAATTINÄYTTEET 1988

Koordi- naatit	tulos kerroksittain				koordi- naatit	tulos kerroksittain			
	1	2	3	4		1	2	3	4
PROFIILI					24/38	III	I	III	III
					24/39	II	I	III	II
26/24	II	I	III	III	24/40	I	IV	III	III
26/25	I	II	II	II	25/32	II	II	II	III
26/26	III	III	II	III	25/33	III	I	III	II
26/27	I	III	II	III	25/34	II	II	I	III
26/28	II	II	III	III	25/35	I	I	III	III
26/29	II	III	III	II	25/36	II	III	I	III
26/30	III	I	II	II	25/37	II	II	II	III
26/31	II	II	III	II	25/38	II	III	III	II
26/32	III	III	III	III	25/39	II	I	III	III
					25/40	III	III	III	III
KAIVAUSALUE					26/32	III	III	II	III
					26/33	II	III	III	III
20/32	-	I	II	II	26/34	II	III	II	II
20/33	-	I	I	I	26/35	II	II	II	II
20/34	-	II	I	II	26/36	III	III	II	III
20/35	-	I	II	I	26/37	IV	III	II	III
20/36	-	I	II	II	26/38	I	III	IV	II
20/37	-	I	II	II	26/39	III	I	II	III
20/38	-	II	II	II	26/40	II	I	III	III
20/39	-	I	II	II	27/32	II	III	III	IV
20/40	-	II	I	I	27/33	II	III	III	IV
21/32	-	I	I	II	27/34	I	II	II	-
21/33	-	I	II	I	27/35	III	III	III	III
21/34	-	I	I	I	27/36	II	II	II	III
21/35	-	II	II	II	27/37	II	II	II	III
21/36	-	I	II	II	27/38	II	III	II	-
21/37	-	I	III	II	27/39	I	II	II	III
21/38	-	II	II	II	27/40	III	II	II	II
21/39	-	II	II	II	28/32	-	III	III	III
21/40	-	I	II	II	28/33	I	III	III	IV
22/32	III	I	III	II	28/34	II	II	II	IV
22/33	I	III	I	II	28/35	II	III	II	IV
22/34	II	II	II	I	28/36	II	II	IV	IV
22/35	II	I	II	II	28/37	III	III	IV	V
22/36	III	II	I	-	28/38	IV	II	I	V
22/37	IV	II	II	II	28/39	II	I	II	IV
22/38	I	I	II	II	28/40	II	III	III	V
22/39	I	I	II	I	29/32	II	III	III	IV
22/40	II	IV	II	II	29/33	I	III	III	III
22/41	III	-	-	-	29/34	I	I	III	III
23/32	III	II	III	III	29/35	III	II	III	II
23/33	III	II	III	II	29/36	III	III	III	III
23/35	I	I	II	II	29/37	II	II	IV	III
23/36	III	II	II	II	29/38	II	II	III	III
23/37	II	II	III	II	29/39	II	I	II	III
23/38	II	III	II	II	29/40	I	I	II	III
23/39	II	II	III	II	30/32	I	III	III	III
23/40	II	III	II	II	30/33	I	III	IV	III
24/32	II	II	III	III	30/34	II	I	III	III
24/33	II	II	III	-	30/35	II	III	III	III
24/34	III	II	III	-	30/36	II	III	II	IV

Koordinaatit	tulos 1	kerros 2	sittain 3	4					
24/35	III	II	I	II	30/37	II	II	III	III
24/36	II	III	II	II	30/38	III	III	III	III
24/37	II	II	II	III	30/39	II	III	III	IV

30/40	III	III	IV	IV					
31/32	I	III	II	-					
31/33	III	II	III	III					
31/34	III	II	II	-					
31/35	II	III	IV	IV					
31/36	I	II	IV	IV					
31/38	II	II	III	II	IV				
31/39	III	II	III	III					
31/40	IV	I	II	II					
32/32	III	IV	II	II					
32/33	III	I	III	II					
32/34	I	II	II	IV					
32/35	II	III	III	III					
32/36	II	II	III	III					
32/37	III	II	IV	-					
32/38	II	IV	-	-					
32/39	II	III	-	-					
32/40	I	II	II	III					
33/32	I	II	III	II					
33/34	II	III	III	III					
33/35	II	II	III	III					
33/36	III	III	III	III					
33/37	II	-	-	-					
34/32	III	II	III	III					
34/33	II	II	IV	IV					
34/34	I	III	III	IV					
34/35	II	I	III	III					
34/36	III	-	-	-					
34/37	II	-	-	-					
35/32	II	II	II	II					
35/33	II	II	II	III					
35/34	I	III	IV	-					
35/35	I	III	III	III					
35/36	I	III	III	III					
35/38	III	III	-	-					
35/39	II	III	-	IV					
35/40	I	II	IV	IV					
36/32	II	II	II	III					
36/33	II	III	III	II					
36/34	III	III	IV	-					
36/35	II	I	III	-					
36/36	III	III	III	IV					
36/37	III	II	II	III					
36/38	III	II	II	-					
36/39	III	III	II	III					
36/40	II	IV	III	V					

FOSFAATTINÄYTTEET 1989

Koordi- naatit	tulos kerroksittain				koordi- naatit	tulos kerroksittain			
	1	2	3	4		1	2	3	4
37/34	-	III	III	-	41/45	III	-	III	III
37/35	-	III	II	-	41/47	III	-	III	II
37/36	-	III	III	III	42/36	II	-	-	-
37/37	III	III	III	III	42/37	II	II	II	-
37/38	-	III	III	III	42/38	-	II	III	-
37/39	II	II	III	III	42/39	III	III	III	-
37/40	II	-	III	III	42/40	II	-	II	III
37/42	II	III	III	III	42/42	-	III	II	II
37/43	-	II	III	-	42/43	II	II	II	I
37/44	-	III	III	III	42/44	II	III	III	II
37/45	II	III	III	III	42/45	-	II	III	III
37/47	III	III	III	IV	42/46	III	I	III	III
37/48	-	III	III	III	42/47	-	I	III	III
38/34	-	III	-	-	42/48	III	II	III	III
38/35	-	II	III	-	43/37	-	III	III	II
38/36	I	-	II	II	43/38	II	II	III	III
38/37	-	II	III	III	43/39	II	III	III	III
38/38	II	III	II	II	43/42	-	II	III	III
38/39	II	II	III	III	43/43	III	II	III	II
38/40	II	-	III	III	43/44	II	II	II	III
38/42	I	III	III	II	43/45	-	III	IV	IV
38/43	III	III	III	III	43/46	-	III	III	II
38/44	III	II	III	III	43/47	III	II	III	III
38/45	II	II	III	II	43/48	III	III	II	II
38/46	III	III	III	III	44/37	II	III	III	-
38/47	III	III	II	III	44/38	I	III	II	II
38/48	III	II	III	IV	44/39	III	II	III	III
39/34	-	II	-	-	44/40	II	-	II	II
39/35	-	II	III	-	44/42	II	II	II	II
39/36	-	II	III	III	44/43	II	II	III	I
39/37	II	III	III	III	44/44	III	III	III	II
39/39	III	III	II	II	44/45	II	III	III	IV
39/40	II	-	II	III	44/46	-	I	III	III
39/42	III	II	II	II	44/47	II	II	III	II
39/43	-	II	III	II	44/48	II	II	III	III
39/44	II	I	III	III	41/38	II	II	III	III
39/45	II	II	III	III	41/39	-	III	III	I
39/46	-	III	III	II	41/40	II	-	II	II
39/47	I	III	III	III					
39/48	-	II	III	III					
40/36	II	III	III	III					
40/37	II	III	II	III					
40/38	-	II	II	III					
40/39	I	-	III	II					
40/40	II	-	II	III					
40/43	-	II	III	III					
40/44	II	III	III	III					
40/45	II	III	II	II					
40/46	-	III	III	III					
40/47	II	III	III	II					
40/48	-	III	-	II					
41/36	-	III	III	-					
41/37	II	II	III	III					

FOSFAATTINÄYTTEET 1990

Koordi- naatit	tulos	koordi- naatit	tulos	koordi- naatit	tulos
20/40	I	26/43	I	37/51	III
20/41	I	26/44	I	37/52	II
20/42	II	26/45	I	38/48	IV
20/43	II	26/46	I	38/49	II
20/44	II	26/48	III	38/50	III
21/40	I	26/49	II	38/51	II
21/41	I	26/50	I	38/52	II
21/42	II	27/40	I	38/53	I
21/43	II	27/41	I	38/54	IV
21/44	III	27/42	I	38/55	III
22/40	II	27/46	II	38/56	II
22/41	I	27/50	II	39/48	I
22/42	II	28/40	I	39/49	III
22/43	III	28/41	I	39/50	I
22/44	I	28/42	I	39/51	II
22/45	I	28/43	I	39/52	II
22/46	II	28/44	I	39/53	II
22/47	III	28/46	I	39/54	III
22/48	III	28/47	I	39/55	II
22/49	III	28/48	III	39/56	III
22/50	III	28/49	II	40/48	II
23/40	I	28/50	II	40/49	I
23/41	II	29/40	I	40/50	I
23/42	II	29/41	I	40/51	II
23/43	III	29/42	I	40/52	III
23/44	I	29/43	I	40/53	II
23/45	II	29/44	I	40/54	II
23/46	II	30/40	I	40/55	III
23/47	III	30/41	I	40/56	II
23/48	III	30/42	I	41/48	I
23/49	III	30/43	I	41/49	II
23/50	II	30/44	I	41/50	II
24/40	II	31/40	I	41/51	I
24/41	II	31/41	I	41/52	II
24/42	I	31/42	II	41/53	I
24/43	I	31/43	I	41/54	II
24/44	I	31/45	I	41/55	II
24/45	I	32/40	II	41/56	I
24/46	III	32/41	II	42/48	I
24/47	III	32/42	I	42/49	II
24/48	II	32/43	II	42/51	I
24/49	II	32/44	I	42/56	I
24/50	II	34/48	II	43/48	I
25/40	I	34/49	II	43/49	I
25/41	II	34/50	II	43/50	I
25/42	II	34/51	II	44/48	II
25/43	I	34/52	II	44/49	II
25/44	I	34/53	II	44/50	I
25/45	I	34/54	II	44/51	I
25/47	III	34/55	I	44/52	II
25/48	III	34/56	I	44/53	I
25/49	II	35/50	II		
25/50	II	36/51	I		

26/40	I	37/48	II
26/41	III	37/49	III
26/42	I	37/50	III

FOSFAATTINÄYTTEET 1991

Koordi- naatit	tulos 1	kerroksittain 2	3	4	Koordi- naatit	tulos 1	kerroksittain 2	3	4
VUODEN 1988 PROFIILI					36/56	I	III	-	-
36/34	I	I	I	III	36/57	I	-	-	-
36/35	II	I	-	-	36/58	II	I	III	II
36/36	I	II	I	-	36/59	II	I	III	I
36/37	II	II	II	IV	36/60	I	I	III	IV
36/38	II	II	II	II	36/61	II	I	II	I
36/39	II	III	II	III	36/62	I	II	II	II
36/40	II	III	I	IV	37/56	II	-	-	-
A-ALUE					37/57	I	I	-	-
32/40	I	II	-	III	37/58	I	III	-	II
32/41	I	II	I	IV	37/60	I	I	III	II
32/42	I	I	II	IV	37/61	II	I	II	III
32/43	I	II	I	IV	37/62	II	I	II	II
32/44	I	-	-	-	38/56	II	II	-	-
33/40	I	III	I	III	38/58	I	I	II	III
33/41	I	IV	II	III	38/59	I	II	-	-
33/43	I	II	II	II	38/60	II	II	III	II
33/44	I	IV	-	III	38/61	II	II	IV	I
34/42	II	II	-	III	38/62	II	I	I	II
34/43	II	II	-	-	38/63	II	I	I	I
34/44	II	-	-	-	38/64	I	I	I	I
34/45	III	IV	-	-	38/65	I	I	I	II
34/46	II	I	I	-	38/66	I	I	I	II
34/46	II	I	I	-	39/56	I	III	I	-
34/48	I	III	-	IV	39/57	II	II	-	III
35/40	I	III	IV	II	39/58	I	I	I	II
35/41	III	I	II	IV	39/59	I	I	I	III
35/42	IV	II	I	III	39/60	II	II	IV	III
35/43	II	II	IV	IV	39/61	II	II	II	IV
35/44	I	-	II	I	39/62	I	II	-	III
35/45	-	II	II	II	39/63	I	-	II	II
35/46	III	IV	II	IV	39/64	I	I	IV	I
36/40	II	II	III	IV	39/65	I	I	I	II
36/41	II	IV	II	III	39/66	I	I	II	I
36/42	-	II	II	III	40/56	I	II	II	II
36/43	I	I	IV	I	40/57	I	I	II	II
36/44	II	II	II	III	40/58	I	II	II	II
36/45	I	IV	II	II	40/59	I	I	III	III
36/46	I	I	II	III	40/60	II	I	II	II
36/47	II	II	IV	III	40/61	II	I	II	IV
37/40	II	III	-	-	40/62	I	II	II	II
37/41	II	III	-	-	40/63	II	III	II	III
37/42	I	III	-	III	40/64	I	I	II	III
38/40	II	III	-	III	40/66	II	I	-	-
38/41	III	II	-	III	41/56	III	II	II	IV
38/42	II	II	-	III	41/57	I	III	III	II
B-ALUE					41/58	I	II	III	I
34/56	I	II	III	IV	41/59	I	II	III	IV
34/57	I	II	III	II	41/63	II	II	III	-
34/58	II	I	I	III	41/64	III	III	I	-
34/59	I	II	III	II	41/65	III	I	I	-
34/60	I	II	II	II	42/63	II	I	I	-
35/56	II	II	I	II	42/64	II	II	II	-

35/58	I	II	III	III
35/59	I	II	-	I
35/60	I	II	II	IV

FOSFAATTINÄYTTEET 1991 KOEKUOPAT

KUOPPA	TULOS	KUOPPA	TULOS

A-LINJA		C-LINJA	
1	I	1	III
2	III	2	I
3	III	3	II
4	II	4	II
5	II	5	II
6	III	6	II
7	II	7	II
8	I	8	III
9	III	9	II
10	III	10	III
11	III	11	II
12	III	12	II
13	III	13	III

B-LINJA

1	III
2	III
3	II
4	II
5	III
6	III
7	II
8	II
9	II
10	III
11	III
12	I
13	III
14	III

LIITE 4

LÄHDELUETTELO

PAINAMATTOMAT LÄHTEET

Arkistolähteet:

Turun Yliopiston arkeologian laitoksen arkisto

- Bergström 1985 c M.Bergström, Raisio, Ihala, Siiri I.
Rautakautisen polttokalmiston koekaivaus
1985.
- Brusila 1977 H. Brusila, Kiinteät muinaisjäännökset
Raision kaupungin alueella.
Heljä Brusila 1977
- Fagerström 1989 L.Fagerström, Raisio, Ihala, Siiri I,
Polttokenttäkalmiston tutkimuskaivaus.
Levi Fagerström 1989.
- Lehtonen 1990 T.Lehtonen, Raisio, Ihala, Siiri I.
Polttokenttäkalmiston tutkimuskaivaus.
Terhi Lehtonen 1990.
- Pitkänen 1986 T.Pitkänen, Raision osa-alue-inventointi.
Tuula Pitkänen 1986.
- Pitkänen 1987 T.Pitkänen, Raisio, Ihala, Siiri I.
Rautakautisen polttokenttäkalmiston
tutkimuskaivaus. Tuula Pitkänen 1987
- Pitkänen 1988 T.Pitkänen, Raisio, Ihala, Siiri I.
Polttokenttäkalmiston tutkimuskaivaus.
Tuula Pitkänen 1988.

Käytetyt kartat:

Raision kaavakartan pohjakartta 1:1000.

PAINETUT LÄHTEET:

Retkeilykasvio, Forssa 1986, toim. Leena Hämet-Ahti

LIITE 5

VALOKUVAT

NEGATIIVIT

Numero	aihe ja kuvaussuunta	pvm	paikka	kuvaaja
19420	kehärakennelma ruutu 38/59, SW-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19421	kehärakennelma ruutu 38/59, E-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19422	kehärakennelma ruutu 37/60, N-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19423	38-40/62-64, II-taso N-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19424	38-40/64-66, II-taso E-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19425	40-42/64-66, II-taso W-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19426	40-42/62-64, II-taso W-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19427	40-42/60-62, II-taso N-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19428	yleiskuva D-alueesta II-taso, NE-suunta	20.6.91	TYA	Söderholm
19429	36-38/40-42, I-taso N-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19430	yleiskuva B-alueesta III-taso, EN-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19431	yleiskuva B-alueesta III-taso, N-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19432	yleiskuvat B-alueesta III-taso, N-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19433	40-42/56-60, III-taso NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19434	36-40/56-60, III-taso NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19435	34-38/56-60, III-taso NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19436	38-40/60-62, III-taso NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19437	36-38/60-62, III-taso NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19438	yleiskuva D-alueesta III-taso, NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19439	yleiskuva D-alueesta III-taso, NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19440	34-36/46-48, III-taso ENE-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19441	34-36/44-46, III-taso ENE-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19442	34-36/40-44, III-taso E-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19443	32-34/40-44, III-taso NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19444	1988 profiilikaista III-taso, ENE-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm

19445	1988 profiilikaista III-taso, ENE-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19446	1988 profiilikaista ENE-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19447	yleiskuva A-alueesta III-taso, NNW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19448	yleiskuva A-alueesta III-taso, E-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19449	34-36/44-48, III-taso SW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19450	34-36/44-48, III-taso SW-suunta	24.6.91	TYA	Söderholm
19451	työkuva	24.6.91	TYA	Söderholm
19452	työkuva	24.6.91	TYA	Söderholm
19453	työkuva	24.6.91	TYA	Söderholm
19454	ruudun 33/45 pr. hevosenkenkäsolki	24.6.91	TYA	Söderholm
19455	ruudun 33/45 pr. hevosenkenkäsolki	24.6.91	TYA	Söderholm
19456	yleiskuva B-alueesta IV-taso, NE-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19457	yleiskuvat B-alueesta IV-taso, N-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19458	1988 profiilikaista pohjataso, N-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19459	1988 profiilikaista pohjataso, E-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19460	1988 profiilikaista pohjataso, SE-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19461	32-34/40-44, pohjataso N-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19462	34-36/40-44, pohjataso NW-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19463	36-38/40-42, pohjataso W-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19464	33-36/46-48, pohjataso NE-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19465	33-36/44-46, pohjataso NE-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19466	33-36/42-44, pohjataso E-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19467	34-36/56-60, IV-taso W-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19468	36-38/56-60, IV-taso NW-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19469	38-40/56-60, IV-taso E-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19470	38-40/60-62, IV-taso NW-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19471	yleiskuva D-alueesta IV-taso, NW-suunta	02.7.91	TYA	Söderholm
19472	työkuva	02.7.91	TYA	Söderholm

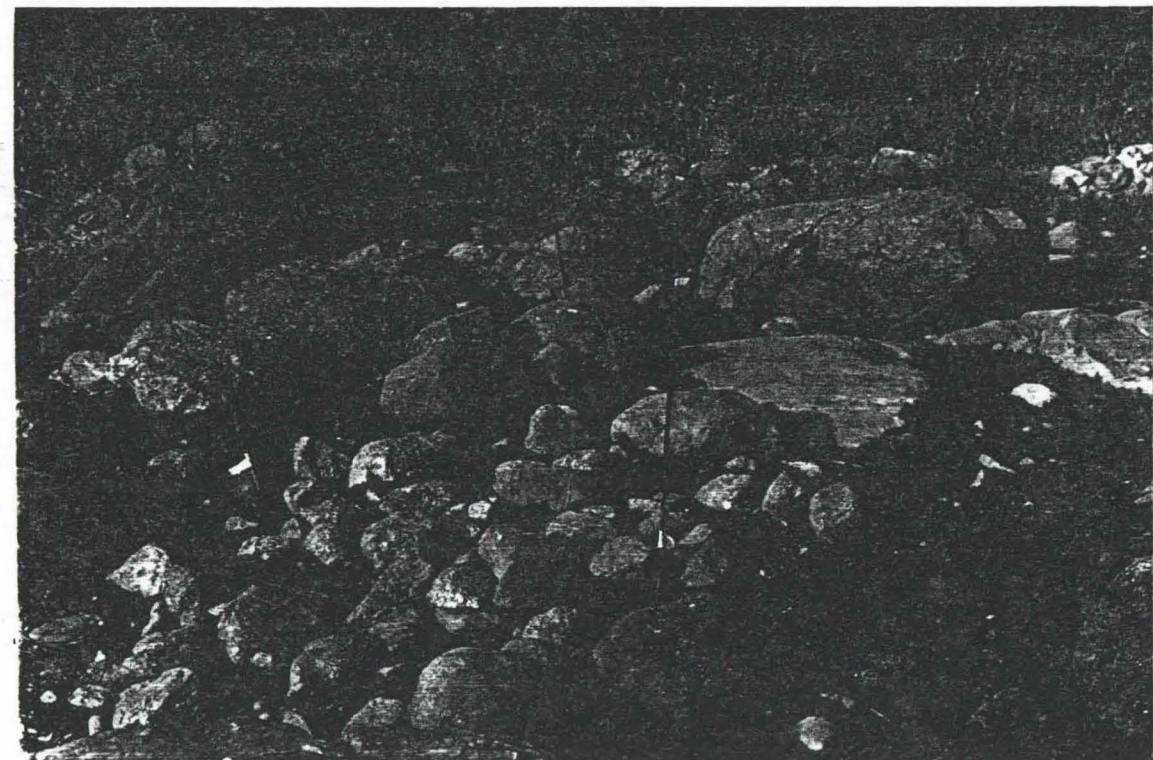
DIAT

Numero	aihe ja kuvaussuunta	pvm	paikka	kuvaaja
241:1	34/40, korukeskittymä II-taso, S-suunta	11.6.91	TYA	Söderholm
241:2	34/40, korukeskittymä II-taso, S-suunta	11.6.91	TYA	Söderholm
241:3	yleiskuva B-alueesta II-taso, W-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:4	yleiskuva B-alueesta II-taso, NE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:5	torniyleiskuva B-alueesta II-taso, NW-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:6	torniyleiskuva B-alueesta II-taso, NW-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:7	torniyleiskuva B-alueesta II-taso, NW-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:8	torniyleiskuva B-alueesta II-taso, S-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:9	40-42/56-60, II-taso ENE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:10	38-40/56-60, II-taso ENE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:11	36-38/56-60, II-taso ENE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:12	34-36/56-58, II-taso ENE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:13	34-36/58-60, II-taso ENE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:14	38-42/62-66, I-taso NW-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:15	36-40/62-66, I-taso NW-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:16	38-40/60-62, II-taso N-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:17	36-38/60-62, II-taso NW-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:18	yleiskuva A-alueesta II-taso, NE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:19	yleiskuva A-alueesta II-taso, NE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:20	yleiskuva A-alueesta II-taso	17.6.91	TYA	Söderholm
241:21	yleiskuva A-alueesta II-taso, N-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:22	34-36/46-48, II-taso NE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:23	34-36/42-46, II-taso NE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:24	34-36/40-44, II-taso NE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:25	32-34/40-42, II-taso E-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:26	32-34/42-44, II-taso N-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm

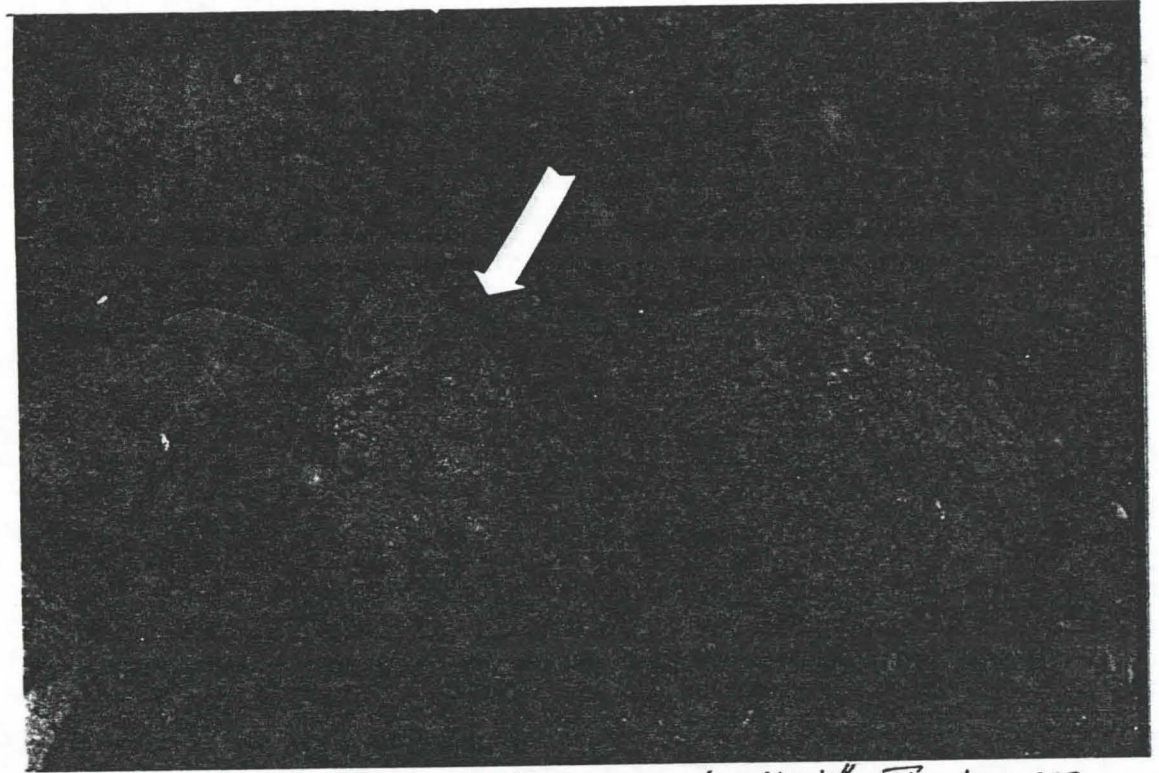
241:27	1988 profiilikaista II-taso, E-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:28	1988 profiilikaistaa II-taso, E-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:29	1988 profiilikaistaa II-taso, E-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:30	1988 profiilikaistaa II-taso, E-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:31	yleiskuva A-alueesta II-taso, NE-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:32	yleiskuva A-alueesta II-taso, E-suunta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:33	1988 profiilikaistaa yleiskuva II-tasosta	17.6.91	TYA	Söderholm
241:34	34/40, kiveystä II-taso, W-suunta	18.6.91	TYA	Söderholm
241:35	34/40, kiveystä II-taso, SW-suunta	18.6.91	TYA	Söderholm
241:36	34/40, kehämäinen rakenne II-taso, W-suunta	18.6.91	TYA	Söderholm
241:37	34/40, kiveystä N-suuntaan	18.6.91	TYA	Söderholm

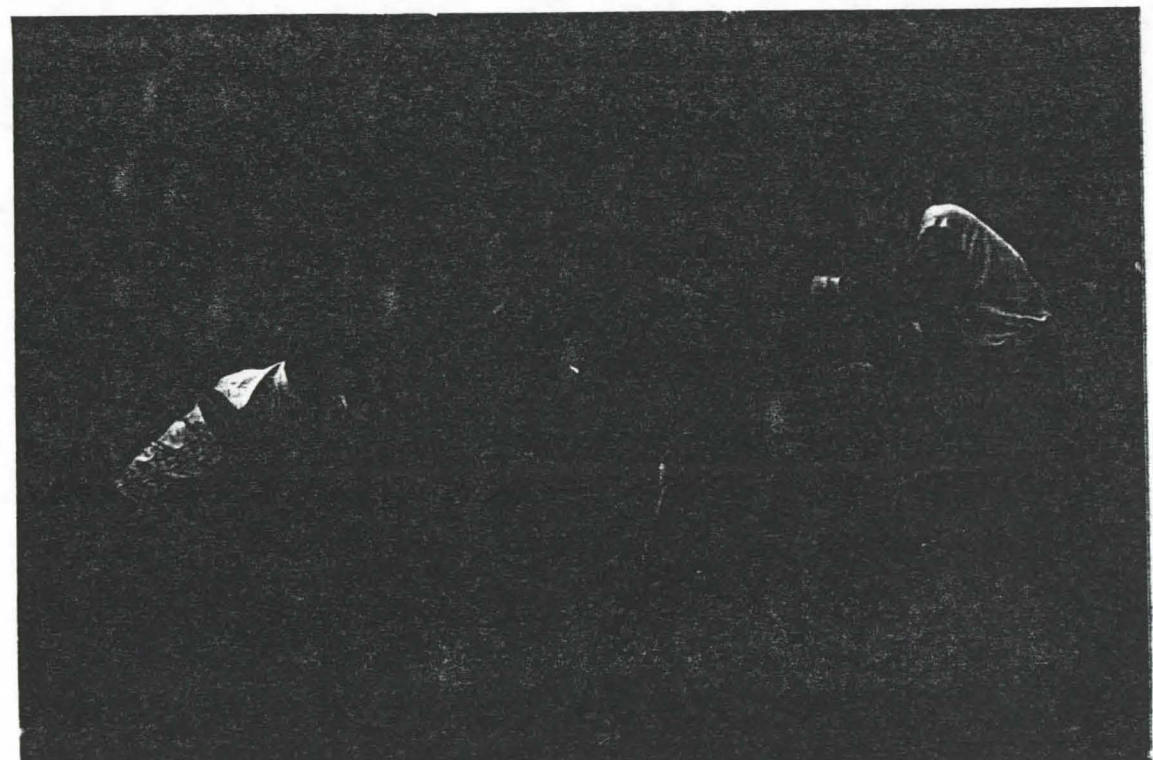
KUVA 1. Ruudun 38/59 kenta II-tasossa, kuvattu SE-suunnasta.

KUVA 2. Heiskuva B-alueesta III-tasossa, kuvattu pohjoisesta.

KUVA 3. Ruudun 38-40/60-62 kivikenttä IV-tasossa, kuvattu pohjoisesta.

KUVA 4. Työkuva; juurakonpoistoa, kuvattu idästä

LIITE 6

RAISIO, IHALA, SIIRI I
RAUTAKAUTISEN POLTTOKENTTAKALMISTON
DEMONSTRAATIOKAIVAUS
29 - 30. 8. 1992

Elokuussa 1992 suoritettiin Siiri I:n polttokenttäkalmistossa demonstraatiokaivaus, joka liittyi Raision 700-vuotisjuhlien tapahtumiin. Tarkoituksena oli esitellä yleisölle Siirin kalmistoa sekä arkeologisia tutkimusmenetelmiä. Demonstraatiota varten oli kesällä 1991 kaivettu kaksi ruutua, 42-44/60-62 sekä 42-44/62-64, osittain eri tasoihin (kts. 1991 kaivauskertomus sekä kartat). Ruudut oli talven ajaksi peitetty muovilla sekä turpeella.

Ennen kaivausten alkua tarkistettiin teodoliitin avulla ko. ruutujen suunta ja etäisyys nurkkapaaluun 20/24. Samalla suoritettiin korkeuspisteen siirto kolmiomittauspisteestä 2827 (h=18.03) kaivausalueen tuntumaan. Pisteen korkeus määritettiin h= 17.14. Kaivauskertomuksessa sekä kartoissa korkeudet on esitetty absoluuttisina.

Kaivaus suoritettiin samoilla menetelmillä kuin vuoden 1991 kaivaukset, eli n. 10 cm:n tasoissa lastoilla. Kaikki maa-aines seulottiin. Myös dokumentoinnissa noudatettiin vuoden 1991 kaivausten menetelmiä. Fosfaattinäytteitä ei enää demonstraatioalueelta otettu. Demonstraatiokaivausten löydöt on talletettu Turun Yliopiston Arkeologian laitokselle TYA 594: 1-4.

Kaivaushavainnot

Pintataso:

42-44/63-64: heti turpeen alta paljastui rapautunut ja rikkonainen kalliopinta, jonka koloissa tummaa, humuksensekaista maata. Kallionpinnalla esiintyi joitakin kalliosta lohjenneita irtokiviä.

Löydöt: kaksi rautaniittiä

I-taso:

42-44/62-63: ohuen noensekaisen maakerroksen alta paljastui n.2-3 cm paksu harmaanruskea savisen hiekan kerros. Heti sen alla tuli esiin rapautunut kalliopinta.

42-44/63-64: ruudun alue jo kokonaan kalliopinnan peitossa

Löydöt: ei

II-taso:

42-44/60-62: ruudun toinen puoli, 43-44/60-62, kaivettiin tähän tasoon jo 1991. Toisen puoliskon alueella tumman noensekaisen maan alta paljastui harmaanruskea savisen hiekan kerros. Sen alla oli kalliopinta.

Löydöt: rautaniitti ja rautanaula

42-44/62-64: kalliopinta

III-taso:

42-44/60-62: ruudun länsilaita jo kokonaan kalliopintaa. Alue 43-44/61-62 suurimmaksi osaksi harmaanruskean savisen hiekan peitossa. Aivan sen itäreunassa oli vielä jonkin verran tummaa humusmaata. Maakerros oli tässäkin ruudussa jälleen varsin ohut, ja sen alta paljastui kalliopinta. Joitakin hajanaisia irtokiviä esiintyi ruudun alueella.

42-44/62-64: kalliopinta

Löydöt: ei

IV-taso:

Demonstraatioalueesta kaivettiin IV-tasoon ainoastaan sen itälaita (43-44/60-62), jossa harmaanruskean hiekkakerroksen alta paljastui kalliopinta.

Löydöt: ei

Tiivistelmä kaivausalueen havainnoista

Havaintojen perusteella demonstraatoruudut kuuluivat kalmiston reuna-alueeseen, kuten koekuopituskin oli osoittanut.

Ruutujen maa-aines koostui kolmesta eri tyypistä: humuspitoisesta maasta, noensekaisesta maasta sekä harmaanruskeasta savensekaisesta hiekasta. Maakerrosten alta paljastuva kalliopinta vietti jyrkästi alaspäin W- ja NW-suunnissa. Kallion pinta oli merkittävästi rapautunut koko demonstraatioalueella.

Mitään rakenteita ei ollut havaittavissa. Ruutujen alueella esiintyvät kivet olivat hajallaan, monet lohjonneet kallion pinnasta.

Löytöinä saadut muutamat rautaniitit tulivat esiin kallionhalkeamista, joissa oli myös tummaa, noensekaista, maata. Varsinaisia hiiliesiintymiä ei ollut, joskin paikoitellen maa oli melko vahvasti noensekaista.